Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 29 (5403) СЕРАДА 5 ЛЮТАГА 1936 г. Год выдання XIX

ПРОЛЕТАРЫ ЎСІХ КРАІН, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

ЗА СТАЛІНСКІ УРАДЖАЙ — Адозва ўсебеларускай нарады перадавікоў ураджайнасці да ўсіх калгаснікаў і калгасніц БССР.
ПАСТАНОВА III СЕСІІ ЦВК БССР па дакладах старшыні СНК БССР т. Галадзеда Н. М. і старшыні Дзяржплана БССР т. Любовіча А. М.
Н. А. ДАБРАЛЮБАЎ — з артыкула Н. К. Крупскай.
III СЕСІЯ ЦВК БССР XI склікання: прамовы тт. Сердзіча Д. Ф., Свірыдава З. І., Яськова С. М.
РУБЕНЧЫК — Справа №
Ход падрыхтоўкі да вясны ў БССР.
ЗА РУБЯЖОМ:
Германія будуе магутны морскі флот;
Франка-румынскія перагаворы;
Канферэнцыя кіраўнікоў Балканскай Антанты;
Абісінцы атакуюць італьянскія пазіцыі;
Забастоўка трамвайных і аўтобусных рабочых у Варшаве.

За сталінскі ўраджай!

Адозва усебеларускай нарады перадавікоў ураджайнасці да ўсіх калгаснікаў і калгасніц БССР

Таварышы!

Мы жывем з вамі ў цудоўны час. Здзейснілася тое, аб чым марылі стагоддзямі прыгнечаныя народы ўсяго свету, здзейснілася тое, за што змагаліся і паміралі лепшыя людзі — героі рэвалюцыі, байцы за вызваленне працоўных мас ад эксплаатацыі і жабрацтва.

Жыццё наша, былых цёмных, забітых лапцюжнікаў, стала сытым, культурным, вясёлым і радасным.

Верны прадаўжальнік вялікай справы **Леніна**, наш бацька, наш любімы і родны таварыш **Сталін**, уся большэвіцкая партыя і совецкі ўрад праяўляюць вялікія клопаты аб працоўным народзе. Кожнае выступленне таварыша Сталіна накіравана на тое, каб яшчэ больш палепшыць наша жыццё, каб зрабіць яго яшчэ больш заможным, культурным і радасным.

Ці не ясна кожнаму працоўнаму, што прамова таварыша Сталіна на нарадзе камбайнераў аб 7—8 мільярдах штогадовай вытворчасці зярна выходзіла іменна з гэтага і што рашэнне партыі і ўрада аб нячорназемнай паласе мае на ўвазе наш дабрабыт — дабрабыт усёй краіны, і гэтыя рашэнні і прамовы, як велізарны пражэктар асвятляюць наш шлях, адкрываюць бліскучыя перспектывы на бліжэйшую будучыню?

Няма такой брыгады, калгаса і соўгаса, дзе-б прамова правадыра народаў, кожны пункт рашэння не былі абмеркаваны, па іх-бы не выказаліся кожны калгаснік і калгасніца. Па ўсёй нашай рэспубліцы намячаюцца планы канкрэтнай барацьбы за сталінскі ураджай, за новыя рэкорды ў сельскай гаспадарцы.

Заключаюцца дагавары на соцыялістычнае спаборніцтва брыгады з брыгадай, калгаса з калгасам, раёна з раёнам і акругі з акругай. Совецкая Беларусь заключыла дагавор на соцыялістычнае спаборніцтва за высокі ўраджай у 1936 годзе з Чэрнігаўскай вобласцю УССР.

Але ці ўсё мы зрабілі для таго, каб у 1936 годзе зняць высокі ўраджай? Не. Далёка не ўсё.

Мы, удзельнікі ўсебеларускай нарады па ўраджайнасці, дэтальна абмеркаваўшы з кіраўнікамі КП(б)Б і ўрада БССР пытанне барацьбы за ўраджай у 1936 годзе, цвёрда пераканаліся, што намі зроблена яшчэ вельмі і вельмі мала.

Не ўсе калгасы і соўгасы ўключыліся ў вялікі паход за сталінскі ўраджай, далёка не поўнасцю калгасы забяспечылі сябе да вясны насеннем канюшыны і лубіну, не ўсё насенне ачышчана і праверана на ўсхожасць. Не закончан рамонт інвентару, а галоўнае — мы па сутнасці яшчэ не прыступілі да падрыхтоўкі кадраў для калгасаў і соўгасаў. Далёка не вычарпаны магчымасці для ўгнаення нашых палёў. Адстае вывазка гною, здабыча і вывазка торфу.

Адсюль ясна, таварышы, што перад намі наперадзе яшчэ многа і многа неабходнай работы, і сапраўды многа ў нас рэзерваў для прадаўжэння нашай работы.

Стаханаўскі рух усё больш і больш пранікае ў калгасы і соўгасы. Пад кіраўніцтвам ЦК ВКП(б) і вялікага Сталіна выхавана велізарная армія майстроў соцыялістычнай сельскай гаспадаркі. Усім вядомы імёны выдатных майстроў калгаснай вёскі, як Марыі Дземчанка, Колесава, Валошына, Ангелінай, або ў нашай Совецкай Беларусі—Быкоўскай, Рагоўскай, Пярцовай, Кавалёвай, Кірмашук, Зоні Рачок і многа сотнянь іншых.

Увесь беларускі народ ганарыцца лепшымі выдатнікамі сельскай гаспадаркі, узнагароджанымі саюзным урадам ордэнамі Працоўнага чырвонага сцяга і «Знаком [illegible]

[illegible]

пель, 900—1100 пудоў бульбы з гектара.

Мы, удзельнікі ўсебеларускай нарады, ударнікі ўраджайнасці, бярэм на сябе абавязацельствы ужо ў гэтым годзе атрымаць ураджай па ўсіх калгасах не менш таго задання, якое пастаўлена партыяй і ўрадам на бліжэйшыя гады, і заклікаем усіх калгаснікаў і калгасніц БССР зрабіць 1936 год годам карэннага ўздыму ўраджайнасці. Мы лічым, што пераважная частка гэтага баявога задання партыі і ўрада можа і павінна быць выканана ўжо ў гэтым годзе.

Мы абвяшчаем сталінскі паход за ўраджай. Для ўсіх калгасаў рэспублікі неабходна дабіцца не менш чым 12 цэнтнераў зернавых, 4 цэнтнеры ільновалакна і 150 цэнтнераў бульбы з гектара.

Рэалізуючы гэтыя самаабавязацельствы, наша рэспубліка выйдзе пераможцай у вырашэнні вялікай і важнай задачы, пастаўленай таварышам Сталіным — дабіцца ў бліжэйшыя тры-чатыры гады 7—8 мільярдаў пудоў зярна. Няма зараз для калгаснікаў нашай ордэнаноснай БССР, як і для ўсіх калгаснікаў Совецкага Саюза, больш ганаровай задачы як удзел у выкананні лозунга правадыра, накіраванага на яшчэ большае ўмацаванне калгаснага ладу, на яшчэ больш заможнае і шчаслівае жыццё ў краіне Советаў.

Шлях для вырашэння гэтых задач у кожным калгасе і соўгасе просты і магчымы.

Таварышы!

Наша зямля да гэтага часу атрымлівае ўгнаенняў (гной, торф, канюшына, лубін) толькі трэцюю частку неабходнай нормы. Гэта адна з галоўнейшых прычын нізкай ураджайнасці.

Між тым мы маем невычарпальны рэзерв для поўнага ўгнаення. Мы, удзельнікі нарады, атрымалі высокія ўраджаі — па 100 і больш пудоў зернавых з гектара, па 1000 і больш пудоў бульбы таму, што прымянялі ў дастатковай колькасці гной, торф, сеялі лубін, канюшыну і серадэлу.

На кожны гектар ворнай зямлі трэба здабыць і вывезці на поле не менш 8—10 тон торфу. Здабыты торф трэба абавязкова пракампаставаць з гноем і іншымі адыходамі.

Кожны калгас павінен дабіцца атрымання насення лубіну, расшырыць яго выкарыстанне як пад азімыя, так і пад яравыя культуры (сяўба па жніўю), расшырыць пасевы канюшыны, як лепшага спосабу ўгнаення зямлі і павелічэння кармовай базы для жывёлагадоўлі.

Трэба неадкладна закончыць абмалот і захаваць насенне канюшыны да адзінага каліва і забраніраваць столькі насеннікаў, каб поўнасцю забяспечыць насеннем канюшыны патрэбнасць калгасаў нашай рэспублікі.

Мы абавязваемся і заклікаем усіх калгаснікаў поўнасцю і правільна выкарыстаць усе віды мінеральнага ўгнаення, выкарыстаць на ўгнаенне ўвесь попел, сабраны ў калгасах, прамысловасці і гарадах. Кожны калгасны двор павінен к вясне сабраць не менш 8 пудоў попелу.

Мы не ўсюды правільна захоўваем севаабарот. Мы канчаткова не знішчылі пустазелле. Наш ворыўны пласт не паглыбляецца. Сеем мы часта дрэнным, неадсартаваным насеннем, уручную. Адсюль нашы неадкладныя задачы ў 1936 годзе — канчаткова замацаваць севаабароты, увесці лушчэнне стэрні, праводзіць добраякаснае ранняе зябліва, раннюю і добраякасную апрацоўку папараў, міжрадковую апрацоўку прапашных культур, паўсюдную прапалку пасеваў. Так скарыстаць кожную радковую сеялку, каб па- [illegible]

[illegible]

ліквідацыі страт пры ўборцы, малацьбе ва ўмовах дажджлівай пагоды. Гэта — пабудаваць свірны, крытыя такі, сушылкі і зернасушылкі. Наш прамы абавязак заключаецца ў тым, каб у гэтым годзе пры дапамозе гэтых пабудоў поўнасцю захаваць, вывезці і абмалаціць сабраны багаты ўраджай.

Вялікую ўвагу мы зварачаем на лён. На гэтым участку мы набылі вялікі вопыт. Мы нядрэнна навучыліся апрацоўваць лён. У нас вырасла вялікая армія энтузіястаў барацьбы за лён.

У 1935 годзе БССР выйшла ў рады перадавікоў па выкананню абавязацельстваў перад пролетарскай дзяржавай па ільну. Павялічыўся і ўраджай. У мінулым годзе асобныя калгасы дабіліся на асобных участках 5—6 цэнтнераў валакна з гектара.

Але мы яшчэ вельмі і вельмі адстаем па ўраджайнасці ад ільнаводчых абласцей Совецкага Саюза.

Мы абавязваемся і ўсім калгасам прапануем выбраць для ільну самае лепшае месца ў палях севаабаротаў; выкарыстаць поўнасцю гатунковае насенне; дабіцца стопроцантнай чыстаты і не менш 95 проц. ўсхожасці; выкарыстаць пад лён попел і мінеральныя ўгнаенні; правесці пасеў ільну на выключна добра падрыхтаванай глебе ў кароткі тэрмін—не больш трох-чатырох дзён; правесці не менш двух-трох дасканалых прапалак пасеву; пабудаваць неабходную колькасць бяздымных сушылак; поўнасцю скарыстаць магутнасць ільноўборачных і ільноапрацоўчых машын.

Усе гэтыя задачы нам, бяспрэчна, пасільны. Мы абавязваемся падрыхтаваць у нашых калгасах усе неабходныя для ільну кадры і замацаваць на аснове індывідуальнай здзельшчыны ўсе ўчасткі ільну за пастаяннымі звеннямі на ўсе працэсы работы. Да гэтага мы заклікаем усе кал- [illegible]

[illegible] як для зернавых і ільну, абавязковае лушчэнне жніўя і добраякаснае насенне.

Дзякуючы выключным клопатам комуністычнай партыі, урада Саюза ССР і асабіста таварыша Сталіна калгасы БССР у бягучым годзе атрымліваюць 23 новых МТС, 2.000 трактараў, 200 камбайнаў, 500 складаных і поўскладаных малатарань, 700 трактарных сеялак і рад іншых складаных сельскагаспадарчых і меліярацыйных машын.

Патрабуюцца новыя тысячы трактарыстаў і вадзіцеляў машын. Гэтых людзей нам трэба зараз рыхтаваць. «Кадры вырашаюць усё» — гэты лозунг нашага любімага Сталіна набывае зараз асаблівае значэнне.

Мы не можам далей дапусціць і цярпець ганебна нізкія паказальнікі выкарыстоўвання прадукцыйнасці машын, што мела месца ў мінулым годзе.

Лепшыя трактарысты Совецкага Саюза, Ангеліна, Гусеў, Валошын на практыцы даказалі, што добрасумленнымі, любоўнымі адносінамі да машыны, а галоўнае—аўладаннем тэхнікай можна дабіцца высокай прадукцыйнасці трактараў.

Мы, удзельнікі ўсебеларускай нарады перадавікоў ураджайнасці, трактарысты, трактарныя брыгады і машыністы складаных малатарань, поўнасцю ўключаемся ў спаборніцтва за паказальнікі, прынятыя дэлегацыяй БССР па соцспаборніцтву з Чэрнігаўскай вобласцю.

Абавязваемся аказваць ўсялякую дапамогу новым сотням і тысячам трактарыстаў і машыністаў у іх рабоце для таго, каб паказальнікі ў тысячу гектараў на трактар у 1936 годзе былі дасягнуты ўсімі трактарыстамі.

Мы прапануем уключыцца ва ўсесаюзнае спаборніцтва МТС. Машынны і трактарны парк БССР можа і павінен ужо ў гэтым годзе заняць адно з першых месц сярод абласцей і краёў Совецкага Саюза.

Сталінскі статут калгаснага жыцця — гэта адзін з велізарнейшых дакументаў краіны соцыялізма. Гэта праграма далейшага ўмацавання калгаснага ладу, росту калгаснай заможнасці, культурнага росквіту калгаснай вёскі. Прыкладны статут арцелі, які абмяркоўваўся і прыняты ў лютым месяцы мінулага года другім з'ездам калгаснікаў-ударнікаў, пад кі- [illegible]

[illegible] пад кіраўніцтвам ЦК КП(б)Б і ўрада БССР пакажуць у 1936 годзе сапраўды большэвіцкія ўзоры ў справе барацьбы за сталінскі ўраджай, за заможнае жыццё для ўсіх калгаснікаў.

Няхай жыве і мацнее калгасны лад!

Няхай жыве наша слаўная комуністычная партыя большэвікоў!

Няхай жывуць стаханаўцы калгасных палёў!

Няхай жыве наш любімы і родны таварыш Сталін!

НА СЕСІІ УСЕРАСІЙСКАГА ЦВК

На ранішнім і вячэрнім пасяджэннях сесіі Усерасійскага Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта прадаўжаліся спрэчкі па дакладах тт. **Сулімава** і **Карпа** аб плане народнай гаспадаркі і соцыяльна-культурнага будаўніцтва РСФСР на 1936 год. Выказаліся тт **Валабуева** (калгас «Маяк Ільіча», Орэнбургскай вобласці). **Багачоў** (Свердлоўская вобласць). **Іваноў** (старшыня Тульскага гарадскога совета), **Касілаў** (Азова-Чорнаморскі край), **Курбанаў** (Кара-Калпакія). **Ракітаў** (Заходняя вобласць), **Байчурын** (Татарыя), **Антонаў-Аўсеенка** (пракурор РСФСР). **Лісіцын** (Наркамзем РСФСР), **Семёнаў** (старшыня Горкаўскага горсовета), **Белякова** (старшыня Мічурынскага горсовета).

Нарком аховы здароўя РСФСР т. **Камінскі** гаварыў аб змяншэнні нараджаемасці ў капіталістычных краінах і росце яе ў Совецкім Саюзе. Наш чысты прырост насельніцтва—3 мільёны чалавек за год.

Пасля заключнага слова тав. **Сулімава** сесія аднагалосна прыняла праект плана народнай гаспадаркі і соцыяльна-культурнага будаўніцтва РСФСР на 1936 год.

У другой палове вячэрняга пасяджэння з дакладам аб дзяржаўным бюджэце РСФСР на 1936 год выступіла нарком фінансаў РСФСР т. **Якаўлева**.

АСВОЕНА ЗДАБЫЧА СОВЕЦКАГА ГЕЛІЯ

МАСКВА, 4 лютага. (БЕЛТА). Совецкая тэхніка атрымала новую буйную перамогу. Сіламі інжынераў і рабочых трэста «Союзгаз», пасля ўпорнай работы на першай вопытнай установцы трэста, наладжан тэхналагічны працэс здабычы тэхнічнага гелія з прыродных газаў. Совецкі гелій па сваёй чыстаце не ўступае амерыканскаму, які ідзе на напаўненне дырыжабляў.

2-я сесія Ўсесаюзнага Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта.
НА ЗДЫМКУ: тт. Сталін і Арцюхіна ў прэзідыуме. Фото КІСЛОВА (Саюзфото).

ПАСТАНОВА 3-й СЕСІІ ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА БЕЛАРУСКАЙ ССР XI СКЛІКАННЯ

ПА ДАКЛАДАХ СТАРШЫНІ СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР ТАВ. ГАЛАДЗЕДА Н. М. І СТАРШЫНІ ДЗЯРЖПЛАНА БССР ТАВ. ЛЮБОВІЧА А. М.

ЦЭНТРАЛЬНЫ ВЫКАНАЎЧЫ КАМІТЭТ БССР, ЗАСЛУХАЎШЫ І АБГАВАРЫЎШЫ ДАКЛАДЫ СТАРШЫНІ СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР ТАВ. ГАЛАДЗЕДА Н. М. І СТАРШЫНІ ДЗЯРЖПЛАНА БССР ТАВ. ЛЮБОВІЧА А. М., **ПАСТАНАЎЛЯЕ:**

1. ЦАЛКАМ І ПОЎНАСЦЮ **ЎХВАЛІЦЬ** ЗНЕШНЮЮ І ЎНУТРАНУЮ ПАЛІТЫКУ ЎРАДА САЮЗА ССР І РАШЭННІ 2-Й СЕСІІ ЦВК САЮЗА ССР, ПАЛАЖЫЎШЫ ІХ У АСНОВУ ДАЛЕЙШАЙ РАБОТЫ.

2. ЦАЛКАМ І ПОЎНАСЦЮ **ЎХВАЛІЦЬ** ДЗЕЙНАСЦЬ УРАДА БССР.

3. НАРОДНАГАСПАДАРЧЫ ПЛАН НА 1936 ГОД **ЗАЦВЕРДЗІЦЬ.**

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта БССР
А. ЧАРВЯКОЎ.

Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта БССР
М. ЛЯЎКОЎ.

4 лютага 1936 года
г. Менск, Дом урада.

III сесія ЦВК БССР XI склікання

УЧОРА НА СЕСІІ

РАНІШНЯЕ ПАСЯДЖЭННЕ

Усё ранішняе пасяджэнне было прысвечана працягу спрэчак па дакладах тт. **ГАЛАДЗЕДА** і **ЛЮБОВІЧА.**

З'яўленне на трыбуне вядомага стаханаўца бабруйскага лесакамбіната, члена ЦВК БССР тав. **Гладышава** сесія сустракае шумнымі апладысментамі. Тав. Гладышаў расказвае аб сваім рэкордзе ў лесапіленні, аб тав. **Рушко,** які распілаваў за змену 560 кубаметраў лесу, аб сотнях стаханаўцаў бабруйскага лесакамбіната, якія штодзенна ў два-тры разы перавыконваюць свае нормы.

— У нас на камбінаце — гаворыць тав. Гладышаў — з 3.000 рабочых 976 стаханаўцаў. Лік стаханаўцаў усё больш узрастае. Ад стаханаўскіх змен мы перайшлі да стаханаўскіх пяцідневак і дэкад. Студзеньскі план камбінат выканаў на 119,3 проц. 1936 год будзе годам далейшых перамог, далейшага павышэння прадукцыйнасці працы.

У заключэнне тав. Гладышаў гаворыць аб узрослых культурных запросах рабочых. У Бабруйску адчуваецца недахват культурна-асветных устаноў. Бабруйскі тэатр ужо не можа задаволіць поўнасцю патрабаванні рабочых мас.

Аб гэтым-жа гаворыць у сваім выступленні і майстар памольнага цэха крычаўскага цэментнага завода т. **Сярожкін.** На заводзе налічваецца 150 стаханаўцаў. З кожным тыднем іх становіцца больш. Культурнае-ж абслугоўванне не на належнай вышыні.

Тав. **Сымон** (старшыня Бучачынскага сельсовета, Чырвонаслабодскага раёна) і тав **Гурыновіч** (старшыня калгаса «Ленінскі шлях», Бягомльскага раёна) дакладваюць сесіі аб поспехах у калгаснай жывёлагадоўлі.

З трыбуны сесіі члены ЦВК праслаўляюць на ўсю краіну імёны лепшых стаханаўцаў як прамысловасці, так і сельскай гаспадаркі. Вось выступае старшыня прымежнага Капыльскага райвыканкома тав. **Рубен.** Ён расказвае аб загадчыку свінафермы калгаса «Комунар» тав. **Стаскевічу** і брыгадзіру гэтай фермы тав. **Зянько,** якія ўзорна даглядаюць свіней і дабіліся выдатных рынікаў; аб конюху **Геніне,** які даглядае 12 конематак і выгадаваў за два гады 24 жарабят. Сесія горача апладыруе стаханаўцам калгаснай жывёлагадоўлі.

Тав. Рубен гаворыць таксама аб праводзімай зараз справаздачнай кампаніі сельсоветаў. Спачатку ў некаторых сельсоветах Капыльскага раёна справаздачныя сходы былі праведзены фармальна, без дастатковага ўдзелу мас. Мы, каража прамоўца, адмянілі няправільна праведзеныя сходы і ўзяліся па-сур'ёзнаму за гэту справу. Зараз справаздачы сельсоветаў праходзяць у нас актыўна, з удзелам 100 проц. выбаршчыкаў.

У выступленні на сесіі ўпаўнаважанага Наркамхарчпрома па БССР т. **Крылова** ярка адлюстраваны рэзультаты сталінскіх клопатаў аб людзях, поспехі нашай харчовай прамысловасці. За апошнія гады ў БССР пабудавана 40 прадпрыемстваў харчовай прамысловасці, у тым ліку такія буйныя прадпрыемствы, як аршанскі мясакамбінат, фабрыка «Комунарка» і іншыя.

Упершыню за рад гадоў харчовая прамысловасць БССР у 1935 г. выканала датэрмінова (да 10 снежня) свой план. Выпушчана прадукцыі на 26,4 проц. больш, чым у 1934 годзе. Тав. Крылоў называе імёны стаханаўцаў харчовай прамысловасці тт. **Гунько, Трушкевіча, Зінькевіч, Лютэрман, Таболінай, Лемперта, Рэсіна, Перасецкага** і многіх іншых, якія паказваюць узоры высокай соцыялістычнай прадукцыйнасці працы.

У 1936 годзе, гаворыць далей тав. Крылоў, аб'ём капітальнага будаўніцтва ў харчовай прамысловасці будзе складаць не менш 20 мільёнаў рублёў. У Гомелі будзе здан у эксплаатацыю магутны тлушчавы камбінат, у Слуцку механізаваны масласырзавод, у Магілеве — косцеапрацоўваючы завод. Апрача таго, мы пачынаем будаўніцтва хлебазавода-аўтамата ў Менску коштам у 4,5 мільёна рублёў, бісквітнай фабрыкі ў Гомелі, завода згушчонага малака ў Рагачове і інш.

У спрэчках на ранішнім пасяджэнні выступілі таксама дырэктар віцебскай швейнай фабрыкі «Сцяг індустрыялізацыі» т. Калабкоў, народны камісар юстыцыі БССР т. **Кузьмін,** дырэктар Белторфу т. **Кузняцоў,** упаўнаважаны Наркомлеса па БССР т. **Трэцюхін,** народны камісар мясцовай прамысловасці, ордэнаносец тав. **Балцін,** народны камісар унутранога гандлю т. **Гурэвіч** і пастаянны прадстаўнік БССР у Маскве т. **Ластоўскі.**

ВЯЧЭРНЯЕ ПАСЯДЖЭННЕ

Першым у спрэчках на вячэрнім пасяджэнні сесіі выступае тав. **Жогаў** — старшыня мазырскага райвыканкома. Ён расказвае аб тым, як забіты, цёмны, дзікі ў мінулым палескі край ператвараецца ў квітнеючы куток БССР. Расце ўраджайнасць калгасных палёў. У калгасах «Калектывіст», «Чырвоны араты» і многіх іншых у 1935 годзе ўраджайнасць зернавых была 18 цнт. з гектара, 200—230 цнт. бульбы. Расце соцыялістычная жывёлагадоўля. Расце матэрыяльны дабрабыт працоўных мас і іх культура.

Аб росце соцыялістычнага Палесся і гатоўнасці калгасных мас плячо ў плячо з чырвонымі пагранічнікамі абараняць недатыкальнасць совецкіх граніц расказвае і старшыня оргкамітэта па Мазырскай акрузе тав. **Дубіна** і старшыня лельчыцкага райвыканкома тав. **Гаўрусёў.**

Сваё выступленне намеснік наркома аховы здароўя БССР тав. **Нейштадт** прысвячае росту санітарнай культуры на вёсцы, росту медыцынскіх устаноў.

— У 1936 годзе мы выпускаем 500 урачоў і 1.000 чалавек сярэдняга медыцынскага персаналу, большасць якіх будзе накіравана на вёску. У 400 сельсоветах мы ствараем акушорскія пункты.

Яркімі лічбамі і прыкладамі аб росце соцыялістычнай культуры і навукі Совецкай Беларусі ілюструе сваю прамову акадэмік **Вальфсон.**

— Мы можам сказаць, — заяўляе акадэмік, — што стаўбавая дарога сусветнай навукі пралягае праз Совецкі Саюз.

Выступаюць тав. **Пелікан** — дырэктар Горацкага сельскагаспадарчага інстытута; калгасніца калгаса «Комуніст», Кіраўскага раёна, тав. **Савіцкая;** старшыня оргкамітэта па Слуцкай акрузе тав. **Жолудаў;** работнік ЦВК тав. **Майзіт.**

Прадапошнім у спрэчках бярэ слова намеснік старшыні Совета Народных Камісараў тав. **Саакян.** Уся яго прамова прысвечана эканамічнаму і культурнаму росквіту нацыянальных меншасцей, якія жывуць на тэрыторыі Совецкай Беларусі.

Заключнае слова атрымлівае тав. **Галадзед.** Усе ўстаюць і доўга грымяць апладысменты ў гонар ордэнаноснага кіраўніка ўрада Совецкай Беларусі. Каля гадзіны гаворыць тав. **Галадзед.** Пад бурныя апладысменты ён заканчвае сваю прамову словамі тав. **Молатава:**

— Прышоў час, калі стары свет павінен уступіць дарогу новаму свету.

Мы, гаворыць тав. Галадзед, да гэтых слоў цалкам далучаемся.

Сесія аднагалосна прымае пастанову па дакладах тт. Галадзеда і Любовіча.

БЛІСКУЧЫ ПОСПЕХ ІЛЬНОЗАГАТОВАК

ЦК ВКП(б) — ТАВАРЫШАМ СТАЛІНУ, КАГАНОВІЧУ
СНК СССР — ТАВАРЫШУ МОЛАТАВУ
НКЗ СССР — ТАВАРЫШУ ЧЭРНОВУ

Устаноўлены партыяй і ўрадам план здачы ільну з ураджаю 1935 года выкананы на 20 студзеня ўпершыню і датэрмінова. Здача ільну прадаўжаецца.

На 25-е студзеня звыш плана здана 2,5 тыс. тон, а ў параўнанні з мінулым годам на гэты тэрмін больш на 2,6 тыс. тон, пры гэтым [illegible] 9,8 па плану і 9 нумара ў мінулым годзе.

Ільносемя здана на 7,9 тыс. тон больш, чым у мінулым годзе, пры гэтым селекцыйнага семя здана на 27,4 тыс. тон больш супроць мінулага года.

У мінулым годзе толькі тры вобласці выканалі ўстаноўлены для іх план загатовак ільну, а бягучым годзе — 12 абласцей.

У гэтых поспехах перш за ўсё абавязаны вялікаму правадыру народаў тав. Сталіну, Цэнтральнаму Камітэту нашай партыі і Ураду Саюза ССР. [illegible]

[illegible] нізацыі і прадукцыйнасці працы.

Вопыт і практыка стаханаўцаў ільнаводства патрабуюць ад нас у 1936 годзе такой работы, каб не дапусціць меўшага месца ў 1935 годзе нездавальняючага скарыстання ільноцерабілак, забяспечыць высокія нормы [illegible]

Начальнік Галоўльну [illegible] **М. ОШМАРЫН.**

Начальнік Калінінскага аблзу **АЛЕКСЕЕЎСКІ.**

Начальнік [illegible] аблзу **БУШУЕЎ.**

Наркамзем БССР **БЕНЕК.**

Начальнік Маскоўскага аблзу **КАВАЛЕЎ.**

Наркамзем УССР **ПАПЕРНЫ.**

Начальнік Горкаўскага крайзу **ЦІХАНАЎ.**

Начальнік Кіраўскага крайзу **ІВАНОЎ.**

Начальнік Кіеўскага аблзу **ЛАМАКА.**

Начальнік Омскага облзу **ПАДГАЕЦ.**

Начальнік Чэрнігаўскага аблзу **ПАЛОНСКІ.**

III сесія ЦВК БССР XI склікання

Прамова тав. СЕРДЗІЧА Д. Ф.

КАМАНДЗІР-КАМІСАР Н-СКАГА КАВАЛЕРЫЙСКАГА КОРПУСА

Наша партыя пад кіраўніцтвам вялікага і мудрага таварыша Сталіна вядзе рабочы клас, працоўных усёй нашай вялікай сацыялістычнай краіны ад новых і новых перамог.

З уступнай прамовы тав. Чарвякова і з даклада тав. Галадзеда мы бачым, што і ў нас, у Савецкай Беларусі, [illegible]

[illegible] пасадзілі на трактар. Гэты каваль абслугоўваў цэлы рад калгасных канюшань. Мне здаецца, што, надаючы выключнае значэнне трактару, нельга недаацэньваць каня. Калі на мясцах у нашых сельсоветах, у нашых раёнах і акругах па-сапраўднаму, па-стаханаўску мы возьмемся за развіццё конегадоўлі, мы даб'емся яшчэ большых поспехаў у гэтай важнейшай справе.

Таварышы! Войскі БВА ў гэтым годзе ўступілі ў вучобу больш арганізавана, на падставе стаханаўскіх метадаў работы і комсастава і байцоў. Войскі БВА ў гэтым годзе паставілі перад сабой задачу працаваць лепш, чым у мінулыя гады. Наша БВА, як гэта ўсім вядома, ідзе ў першых шэрэнгах нашай рабоча-сялянскай Чырвонай арміі. **(Апладысменты).**

Для нас 1936 год з'яўляецца асаблівым годам. Гэта выцякае з тых палажэнняў, аб якіх гаварыў тав. Галадзед. Мы добра ведаем, якая абстаноўка стварылася на Ўсходзе і на Захадзе. Становішча надзвычай напружанае. І таму наша Чырвоная армія, верны вартавы нашай пралетарскай радзімы, павінна заўсёды быць напагатове, быць заўсёды гатова да ўсякіх нечаканасцей.

Мы ведаем — гэта ведаюць нашы чырвонаармейцы, нашы камандзіры і палітработнікі, — што самыя заядлыя ворагі соцыялізма —фашысты Гітлера са сваім генеральным штабам, разам з японскім імперыялізмам, [illegible]

[illegible] ша армія ведае, за што яна змагаецца. Яе камандзіры, палітработнікі, байцы адзіны па сваёй класавай адзнацы і таму **Чырвоная армія непераможна.** Гітлер са сваёй кампаніяй падпявалаў на Захадзе разам з японскім імперыялізмам гэта ведаюць. Намеснік наркома абароны тав. **Тухачэўскі,** выступаючы на сесіі ЦВК СССР, указаў на тое, што мае наша армія. Прыкладна, у пэўнай прапорцыі такія-ж сродкі маюць і войскі БВА.

Рыхтуючыся да абароны нашых межаў мы ведаем, што задача, якая на нас ляжыць — адказная і вялікая задача.

Я магу запэўніць сесію ЦВК у тым, што хто-б ні адважыўся не толькі шагнуць, але падумаць шагнуць праз нашы пагранічныя слупы, той, несумненна, будзе разбіты канчаткова, будзе знішчаны да канца нашай Чырвонай арміяй. (Бурныя апладысменты). У гэтым не можа быць ніякага сумнення.

Нашы байцы і камандзіры заяўляюць, што **хто толькі ўступіць адной стапою праз нашу граніцу і паспрабуе парушыць нашу мірную працу, будзе бязлітасна расціснуты ля самых пагранічных слупоў! (Бурныя апладысменты).**

Прамова тав. СВІРЫДАВА Э. І.

СТАРШЫНЯ ОРГКАМІТЭТА ЦВК БССР ПА ПОЛАЦКАЙ АКРУЗЕ

Таварышы! У дакладах тт. **Галадзеда** і **Любовіча** знайшлі вельмі яркае адлюстраванне тыя велізарныя перамогі, якія мае Совецкая Беларусь.

Наша Полацкая акруга, як і ўся БССР, як і ўвесь Совецкі Саюз, таксама мае вялікія дасягненні. І першым з гэтых дасягненняў з'яўляецца тое, што сельская гаспадарка акругі калектывізавана на 92 проценты. Гэта не значыць, што мы можам супакоіцца, што мы не павінны весці ў далейшым работы з аднаасобнікамі. Гэту работу мы павінны ўзмацніць, лепш абслугоўваць аднаасобнікаў — заўтрашніх калгаснікаў, палегчыць ім пераход ад аднаасобнай гаспадаркі ў калгасы.

У 1935 годзе ўраджайнасць у нашай акрузе была нізкая: па зернавых мы атрымалі 8,1 цэнтнера з га, па ільноваланку 2,4 цэнтнера, па бульбе каля 100 цэнтнераў.

Прайшоўшыя раённыя і акруговыя злёты стаханаўцаў сельскай гаспадаркі паставілі задачу дабіцца рашучага павелічэння ўраджайнасці, прыкласці ўсе намаганні для ажыццяўлення задачы, пастаўленай правадыром нашай партыі таварышам **Сталіным:** даць краіне 7—8 мільярдаў пудоў хлеба. На 1936 год мы ставім сваёй задачай дабіцца ўраджайнасці зернавых 80 пудоў з га, ільновалакна 4 цэнтнеры і бульбы 150 цэнтнераў. Галоўным сродкам павышэння ўраджайнасці мы лічым нашы мясцовыя арганічныя ўгнаенні. План, які дан Наркамземам, прадугледжвае вывазку да вясны 180.000 тон торфу. На 1 лютага мы вывезлі 215.000 тон — 146 проц. плана, у той час як у мінулым годзе было вывезена толькі 39.000 тон. Але мы гэты план лічым недастатковым і ставім задачу вывезці за гэтую зіму 600.000 тон торфу.

План вывазкі гною, які быў дан Наркамземам, перавыкананы. Разгорнута шырокая работа па збору попелу і іншых падсобных відаў угнаення. Зараз мы арганізуем збор торфафекальнага ўгнаення.

Мы мяркуем у гэтым годзе засеяць 3.000 гектараў яравізаваным насеннем, рыхтуем для гэтага 700 чалавек яравізатараў. Пасеў яравізаваным насеннем павінен даць павышэнне ўраджайнасці не менш, чым на 4 цэнтнеры з гектара.

Побач з разгортваннем работ па ўздыму сельскай гаспадаркі мы ў 1936 годзе па таму плану, аб якім дакладвалі тт. Галадзед і Любовіч, упершыню за ўвесь час робім значныя ўкладанні — 1.372 тыс. рублёў у прамысловасць акругі. Будзем будаваць мэблевую фабрыку, завод па рамонту сельскагаспадарчых машын.

Укладанні ў культурнае будаўніцтва ў параўнанні з дарэвалюцыйным часам у нас нязмерна выраслі. Возьмем хоць-бы наш акруговы цэнтр — Полацк. Калі ў 1904 годзе ў Полацку, дзе быў і кадэцкі корпус, і духоўная школа, і прыватныя гімназіі і т. д., было ўсяго 1.500 вучняў, то зараз маем 6.000 вучняў. Але гэтага на сёнешні дзень мала. Рост культурнасці нашых калгаснікаў патрабуе ад нас усё большых і большых мерапрыемстваў па абслугоўванню іх, большых укладанняў у будаўніцтва школьных і культурна-асветных устаноў. У 1936 годзе мы будуем тры школы, кінотэатр і іншыя культурныя ўстановы.

Хачу звярнуць увагу сесіі на тое, што нашы хаты-чытальні — сельскія дамы соцкультуры — яшчэ вельмі не ўпарадкаваны, яшчэ не з'яўляюцца праваднікамі соцыялістычнай культуры на вёсцы. І нашаму ўраду патрэбна будзе звярнуць яшчэ большую ўвагу на тое, каб гэтыя ўстановы сталі сапраўднымі праваднікамі культуры.

«Жыць стала лепш, жыць стала весялей», — сказаў таварыш **Сталін.** Зараз шырока развіваецца калгасная самадзейнасць, калгаснае мастацтва. Гэту справу трэба арганізаваць, трэба кіраваць ёю.

Таварышы! Ёсць пастанова Совета Народных Камісараў БССР аб разгортванні будаўніцтва чарапічных і цагельных заводаў. Справа гэта, таварышы, вельмі важная. Яна мае вялікае палітычна-гаспадарчае значэнне, асабліва на граніцы. Мы павінны дабіцца таго, каб саломеныя стрэхі ў нас замяніліся чарапічнымі.

Але справа будаўніцтва цагельных і чарапічных заводаў знаходзіцца ў нас у беспрытульным становішчы. Няма наркамата, які кіраваў-бы гэтай справай. Ёсць пастанова, што гэтай справай кіруе Наркаммясцпром. Але гэта толькі ў частцы тэхнічнай дапамогі. Трэба, каб узяўся сур'ёзна за арганізацыю справы, шляхам прадастаўлення крэдытаў, падрыхтоўкі кадраў і т. д., такі наркамат, які бліжэй стаіць да калгасаў — гэта Наркамзем.

Мы павінны дабіцца таго, каб будаўніцтва ў калгасах праходзіла па тыповаму плану, у якім-бы прадугледжваліся тыя культурныя запросы, якія прад'яўляюць нам нашы калгаснікі. А запросы гэтыя ўзрастаюць з кожным днём.

Рад калгасаў высоўваюць пытанне аб сельскай электрыфікацыі з тым, што яны самі прымуць удзел у гэтай справе. Я не стаўлю пытанне аб суцэльнай электрыфікацыі ўсіх калгасаў, але лічу, што электрыфікацыя прымежных раёнаў мае вялікае палітычнае значэнне і трэба дапамагчы нам электрыфікаваць хоць-бы дзесяткі буйных калгасаў.

Таварышы, наша граніца з'яўляецца не толькі граніцай Беларускай Совецкай Рэспублікі, але і граніцай нашага вялікага Совецкага Саюза. І нашы калгаснікі, якія беззаветна адданы сваёй соцыялістычнай бацькаўшчыне, з вялікай любоўю дапамагаюць чырвоным пагранічнікам трымаць на замку свяшчэнныя граніцы Совецкага Саюза.

Гэта беззаветная любоў да сваёй радзімы дае нам цвёрдую ўпэўненасць у тым, што, калі вораг захоча перашагнуць нашу граніцу, гэта яму не ўдасца. Любоў нашага пралетарыята, любоў нашых калгаснікаў да сваёй соцыялістычнай радзімы з'яўляецца такой-жа свяшчэннай, як свяшчэнны граніцы нашага вялікага Совецкага Саюза. **(Апладысменты).**

Прамова тав. ЯСЬКОВА С. М.

РАБОЧЫ ФАБРЫКІ «ГЕРОЙ ПРАЦЫ» — ДОБРУШ

Пасля таго, як мы заслухалі даклад тав. Галадзеда аб рэзультатах 1935 года і задачах 1936 года, я хачу расказаць, як мы працавалі на Добрушскай фабрыцы на працягу апошніх некалькіх год.

Таварышы! Чатыры гады Добрушская фабрыка знаходзілася ў велізарнейшым прарыве. За 4 гады мы задаўжаліся дзяржаве на 13 млн. руб. Але дзякуючы дапамозе і кіраўніцтву ЦК нашай партыі, прыезду да нас у 1934 г. тав. Чарвякова, які аказаў нам немалую дапамогу, план у 1935 годзе мы выканалі на 102,8 проц. Сярэднемесячная зарплата на кожнага рабочага павысілася на 37 руб. і прыбытку мы далі за 9 месяцаў 1935 года ў цэлым па фабрыцы на 293.000 руб. У 1936 годзе перад намі стаяць яшчэ большыя задачы. План 1936 года прадугледжвае выпуск 108 тон добраякаснай паперы за суткі. Але нам патрэбны, таварышы, добрай якасці поўфабрыкат, бо ад гэтага залежыць работа папяровай прамысловасці. У асаблівасці хачу звярнуцца да таварышоў з рагачоўскага дрэвамасазавода, які снабжае нас сыравінай. Яны павінны асаблівую ўвагу аддаць якасці сваёй прадукцыі, бо ад гэтага залежыць якасць спыткаў, якія мы робім для нашых вучняў.

Я запэўняю III сесію ЦВК БССР, што, развіваючы стаханаўскі рух, план на 1936 г., устаноўлены партыяй і ўрадам, мы з гонарам выканаем. **(Апладысменты).**

Няхай жыве і квітнее наша Беларуская Совецкая Соцыялістычная Рэспубліка і яе кіраўнікі таварышы **Гікало, Галадзед і Чарвякоў! (Апладысменты).**

РЫХТУЮЦЦА ДА СТАХАНАЎСКАГА МЕСЯЦА

ВІЦЕБСК, 2 лютага. **(Кар. «Звязды»).** Рабочы калектыў завода «Чырвоны металіст» імя Кірава з удзелам звяна агітэскадрылы імя Максіма Горкага на шматлюдным сходзе падагуліў вынікі закончыўшайся стаханаўскай дэкады.

Промфінплан па заводу за 10 стаханаўскіх дзён (з 20 студзеня па 1 лютага) выканан на 131,5 проц. Токар **Сцяпук** выканаў сваю норму на 553 проц., каваль **Латышэўскі** з сваім малатабойцам **Князевым** — на 500 проц., зборшчык радыятараў **Пісараў** — 570 проц.

Выступаўшыя стаханаўцы — тт. **Бірук, Лін** і іншыя выявілі і недахопы. Вялікі процант браку па ліцейнаму цэху. Замест 7 проц. па плану брак дасягнуў тут 11,9 проц., а па асобных дэталях, як па радыятарах, да 20 проц., па шліфавальным і паліровачным варштатах — да 30 проц. Наступны буйны недахоп, выяўлены ў дні стаханаўскай дэкады, — дрэннае выкарыстанне абсталявання. Рамонтны цэх (начальнік цэха **Рыжынскі**) не зрабіў патрэбнага папярэдняга рамонту і агляду машын і варштатаў. У выніку — вялікі стругальны варштат варштатабудаўнічага цэха вышаў са строю. Па гэтай-жа прычыне з вялікімі перабоямі працавалі 62-тонны прэс, штамповачныя і ковачныя машыны кавальнага цэха. Загатоўчы цэх у недастатковай колькасці выраблаў для асноўных цэхаў поўфабрыкат.

Рабочы калектыў завода і інжынерна-тэхнічны персанал абяцалі выяўленыя недахопы ў бліжэйшы-ж час знішчыць з тым, каб з 15 лютага пачаць стаханаўскі месяц.

ЗАРУБЕЖНЫ,
Д. МАЛЕВІЧ.

Н. А. ДАБРАЛЮБАЎ

У 13-м нумары «Искры» — нелегальнай газеты, якая выдавалася за граніцай,—у артыкуле «Начало демонстраций» **Ленін** пісаў у снежні 1901 года:

«18 чысла адбылася, без усякай падрыхтоўкі, невялікая дэманстрацыя студэнтаў і «пабочных асоб» (як выражаюцца нашы міністры) перад домам генерал-губернатара па поваду забароны вечара ў памяць **Н. А. Дабралюбава,** з дня смерці якога мінула 17 лістапада 40 гадоў. Прадстаўнік самадзяржаўнай улады ў Маскве быў асвістан людзьмі, якім, як і ўсёй адукаванай і мыслячай Расіі, дораг пісьменнік, палка ненавідзеўшы свавольства і палка чакаўшы народнага паўстання супроць «унутраных турак» — супроць самадзяржаўнага ўрада». (т. IV, стар. 346). І ў канцы артыкула **Ленін,** звярачаючыся да рабочых, пісаў: «Памятайце, што вы павінны падтрымліваць усякі пратэст і барацьбу супроць башыбузукаў самадзяржаўнага ўрада!» (стар. 347).

Чаму царскі ўрад забараняў ушаноўваць памяць Н. А. Дабралюбава, чаму ЦВК СССР пастанавіў святкаваць 5 лютага гэтага года стагоддзе з дня нараджэння Дабралюбава? Чым Дабралюбаў быў ненавісны царскаму ўраду і чым дарагі ён працоўным Совецкага Саюза?

Дабралюбаў нарадзіўся 5 лютага 1836 года і памёр яшчэ зусім маладым у лістападзе 1861 г., у год так званага вызвалення сялян ад прыгоннай залежнасці (маніфест 19 лютага 1861 года).

Дабралюбаў быў сынам папа, вучыўся ў духоўнай семінарыі, потым паступіў у Настаўніцкі інстытут. Бацька вельмі моцна ўплываў на яго, але к 18 гадам Дабралюбаў вызваліўся ўжо ад усякіх рэлігійных настрояў.

Вызваліцца ад рэлігійных уплываў Дабралюбаву дапамагла яго нянавісць да памешчыкаў, прыгнятаўшых бязмерна сялян. Ён бачыў, як папы служылі памешчыкам, як прапаведвалі яны сялянам цярплівасць і пакорнасць прыгнятаўшым іх панам:

«Пакорны будзьце і цярпіце, — поп у царкве з кафедры гласіў.— Маліцца богу прыходзьце, давайце нам па меры сіл»...

З юнацкіх вершаў Дабралюбава відаць, як глыбока ненавідзеў ён прыгонны ўклад, памешчыкаў, якія здзекаваліся з сялян, як ненавідзеў бязмежнае свавольства царскіх чыноўнікаў. Юнаку Дабралюбаву прыходзілася наглядаць жорсткія расправы памешчыкаў з сялянамі.

Аб усенародным, сялянскім паўстанні марыў Дабралюбаў. Ён марыў аб тым, як паўстаўшы селянін скажа:

«Протек для русского народа
Тьмы и тиранства долгий век!
Я жить хочу! Хочу свободы!
Я равен вам, я — человек!»

И пусть во всех концах отчизны
То слово мощно прозвучит,
Пусть всех возбудит к новой жизни
И гибель рабству возвестит!

И пусть злодеи затрепещут
И в прахе сгинут навсегда,
И ярким светом пусть заблещет
Величья русского звезда.

Вставай-же, Русь, на подвиг славы —
Борьба велика и свята!
Возьми свое святое право
У подлых рыцарей кнута...

Она пойдет!.. Она восстанет
Святым сознанием полна,
И целый мир тревожно взглянет
На вольной славы знамена.
С каким восторгом и волнением
Твои полки увижу я!»

18 лютага 1855 года памёр цар Нікалай І — Нікалай Палкін, як зваў яго народ.

І 19-гадовы Дабралюбаў напісаў «Оду на смерть Николая І».

«Один тиран падет, другой
надел корону,
И тяготеет вновь тиранство
над страной...
И будут вновь страдать при
сыне бестолковом,
Как тридцать лет страдали
при отце.
И в день всерадостный его
внезапной смерти
Сын хочет взять себе его за
образец!
Нет, пусть тебя хранят все
ангелы и черти,
Но нас не будешь ты тиранить, как отец!
Пора открыть глаза уснувшему народу,
Пора лучу ума блеснуть в
глухую ночь».

Малады Дабралюбаў многа чытаў, захапляўся Белінскім, Герцэнам, чытаў Русо, Фейербаха, чытаў журнал «Современник».

У 1855 годзе ў журнале «Современник» з'явіўся артыкул Чэрнышэўскага «Эстетические отношения искусства к действительности», а потым «Очерки гоголевского периода русской литературы». Гэтыя артыкулы надзвычайна ўсхвалявалі Дабралюбава.

Аб сувязі мастацтва з жыццём увесь час думаў Дабралюбаў. Выказванні Дабралюбава аб літаратуры, аб паэзіі асабліва каштоўны і кідаюць святло на яго ўласную дзейнасць як літаратурнага крытыка.

Дабралюбава надзвычайна ўсхвалявалі артыкулы Чэрнышэўскага аб літаратуры, і ён палка захацеў з ім сустрэцца. Гэта сустрэча адбылася, і з 1857 года Дабралюбаў становіцца пастаянным супрацоўнікам «Современника», працуе разам з Чэрнышэўскім.

60-ыя гады — гэта быў час, калі стала быстра нарастаць незадаваленне сярод сялян. Так званая разначынная інтэлігенцыя станавілася на бок сялянства. Вышлі пракламацыі «К молодому поколению» і «Молодая Россия», дзе прапаноўвалася зламаць «усе без выключэння асновы сучаснага грамадства». Журнал «Современник», на чале якога стаяў Чэрнышэўскі, карыстаўся велізарным уплывам, арганізаваў вакол сябе разначынную інтэлігенцыю — выхадцаў з мяшчан, дробнага духавенства, дробных чыноўнікаў, а часамі і сялян. Яны рэзка крытыкавалі існуючыя парадкі. Літаратура стала баявым фронтам. Вышаў раман Чэрнышэўскага «Что делать», сталі з'яўляцца сатырычныя творы Шчэдрына, вершы Некрасава, вершы паэтаў «Искры» — братоў Курачкіных, Багданава, Мінаева, Жулева, Міхайлава і інш. Дваранства, якое адчувала нарастаўшы рэвалюцыйны рух сярод сялянства, пускала ў ход усе сродкі барацьбы для захавання панавання дваранскага класа. Л. Талстой, Тургенеў, Ганчароў, Лескоў, Фет, Цютчэў павялі барацьбу на літаратурным фронце, высмейваючы ў сваіх творах рэвалюцыянераў-разначынцаў.

У 1858 годзе Дабралюбаў стаў адным з рэдактароў «Современника», стаў галоўным крытыкам, пісаўшым у гэтым журнале. Чэрнышэўскі пісаў аб Дабралюбаве: «Які ў Дабралюбава верны літаратурны погляд, якое тонкае чуццё, якая пранікальнасць: яе не ашукае нішто і нішто не схаваецца ад яе. Вось я прачытаю штонебудзь, і мне яно здаецца добра, натуральна, шчыра, але прачытае гэтае-ж самае Дабралюбаў і знаходзіць, што яно нядобра, няшчыра і няпраўдзіва. Я потым пагляджу і, сапраўды, сам убачу, што я памыляўся, а ён праў». З твораў Дабралюбава асаблівае значэнне маюць яго артыкулы «Что такое обломовщина», яго артыкулы аб Астроўскім — «Темное царство» і «Луч света в темном царстве» (дзе ён разглядае драму Астроўскага «Гроза»), артыкул «Когда-же придет настоящий день» (па поваду тургенеўскага «Накануне»), «Роберт Свен и его попытки общественных реформ» і інш.

Характэрнымі для дзейнасці Дабралюбава былі яго шчырасць, уменне глядзець жыццю ў вочы, нянавісць да пустых слоў.

19 лютага 1861 года быў выдан царом Александрам II «Маніфест» аб вызваленні сялян ад прыгоннай залежнасці. Александр II баяўся паўстання сялян, баяўся, што сяляне будуць дабівацца свайго вызвалення рэвалюцыйным шляхам, і рашыў правесці «рэформу», выдаць закон аб разняволенні. Аднак рэформа была праведзена такім чынам, што сялян хоць надзялілі зямлёй, але за зямлю патрэбавалі з сялян вялікі выкуп, а зямлі далі так мала, што сяляне аказаліся зноў у кабале ў памешчыкаў. «Народ вызвален, але ці шчаслівы народ?» — пісаў Некрасаў у адным сваім вершы.

Яшчэ да «Маніфеста ад 19 лютага 1861 г.» сярод інтэлігенцыі ішлі спрэчкі аб тым, што лепш: шлях рэформ ці шлях рэвалюцыі. Чэрнышэўскі і Дабралюбаў стаялі за шлях рэвалюцыі, за гэта іх ненавідзела ўсё дваранства, і рэакцыйнае і ліберальнае. За гэта цаніў іх Ленін.

У 1913 г. у артыкуле «Либералы и свобода союзов» Уладзімір Ільіч пісаў: «Падобнае становішча было пры адмене прыгоннага права. Паслядоўныя дэмакраты Дабралюбаў і Чэрнышэўскі справядліва высмейвалі ліберала ў за **рэфармізм,** у падкладцы якога было заўсёды імкненне ўкараціць актыўнасць мас і адстаяць кавалачак прывілей памешчыкаў, накшталт выкупу і так далей» (т. XXX, стар. 211).

«Нават у прыгоннай Расіі Дабралюбаў і Чэрнышэўскі ўмелі гаварыць праўду то маўчаннем аб маніфесце 19 лютага 1861 года, то высмейваннем і шальмаваннем тагачасных лібералаў»—пісаў Ленін 1 студзеня 1917 года (т. XIX, стар. 371).

У 1901 годзе пісаў Ленін аб магутнай пропаведзі Чэрнышэўскага, «умеўшага і падцэнзурнымі артыкуламі выхоўваць сапраўдных **рэвалюцыянераў»** (т. IV, стар. 126).

У 1918 г. Ленін гаварыў аб тым, што сучасным меншавікам «такжа прэцяць Советы, іх так-жа цягне да благапрыстойнага буржуазнага парламента, або да Ўстаноўчага схода, як Тургенева 60 год таму назад цягнула да ўмеранай манархічнай і дваранскай канстытуцыі, як яму прэціў мужыцкі дэмакратызм Дабралюбава і Чэрнышэўскага» (т. XXII, стар. 467).

Дабралюбаў памёр у 1861 годзе. Перад смерцю ён пісаў:

«Милый друг, я умираю,
Оттого, что был я честен,
Но зато родному краю
Верно буду я известен.
Милый друг, я умираю,
Но спокоен я душою
И тебя благословляю —
Шествуй тою-же стезею».

5 лютага 1936 года мы адзначаем стагоддзе з дня нараджэння вялікага рускага пісьменніка А. Дабралюбава — гарачага рэвалюцыянера. Яго ненавідзела дваранства, усе прыхільнікі старога парадку, памяць яго ўшаноўваюць мільёны будаўнікоў соцыялізма ў нашай краіне.

(З артыкула Н. К. КРУПСКАЙ)

Линейная калибровочная мишень LRT-BE4-V2

УВАГА ЗЕМЛЕЎПАРАДЧЫКАМ

(ПІСЬМО ЗЕМЛЕЎПАРАДЧЫКА)

Умовамі працы землеўпарадчыкаў у Плешчаніцкім раёне ніхто не цікавіцца. Пытаннем забеспячэння землеўпарадчыкаў рабочай і цягавай сілай, а таксама кватэрамі кіраўніцтва раёна не займалася. Былі нават такія факты, калі загадчык раённага зямельнага аддзела т. **Барысенка** даваў устаноўку старшыні калгаса «Пралетарый» т. **Строю**, каб той не даваў фурманкі калгаснаму мерщчыку т. Касому. Гэтым ён фактычна сарваў работу, бо т. Касы не мог з інструментам дабрацца пешшу за 15 кіламетраў да месца работы.

Многія калгасы раёна яшчэ не заплацілі за землеўпарадкаванне. Спіс гэтых калгасаў перасылаецца то старшыні райвыканкома т. Лясовічу, то Барысенку, а грошы на рахунак землеўпарадкавання так і не пераведзены. У выніку — землеўпарадчыкі 4 месяцы не атрымліваюць заработнай платы.

Цёплай вопраткай і ботамі-вытяжкамі работнікі па землеўпарадкаванню таксама не забяспечаны. Усё гэта вельмі зацягвае работу па землеўпарадкаванню ў раёне.

ДАЙКОЎСКІ.

«Я ТОЛЬКІ ПРАВЯРАЮ ШКОЛЫ»

(ПІСЬМО НАСТАЎНІКА)

Чырвонапольскі раённы аддзел нарасветы назначыў па Горнаўскаму сельсовету тт. Аніщчанка і Лабаноўскага старшымі настаўнікамі. Гэтыя таварышы павінны былі па свайму сельсовету аказваць настаўнікам метадычную дапамогу.

Ужо мінула палова навучальнага года, а старшыя настаўнікі яшчэ не арганізавалі ні адной узорнай лекцыі, не дапамаглі ні аднаму прымацаванаму да іх настаўніку.

Тав. Аніщчанка з'яўляецца ў школы толькі для таго, каб «праверыць» іх, і пасля на сельскім метадычным аб'яднанні выступіць з вялікай прамовай, але без практычных прапаноў. Калі-ж хто-небудзь з настаўнікаў папросіць Аніщчанку дапамагчы ў метадычнай арганізацыі вучэбнай работы ці ў складанні рабочага плана, то заўсёды чуе адказ:

— Мая работа заключаецца ў праверцы вас. Я толькі правяраю школы.

Такая «дапамога» не можа навучыць настаўніка правільна арганізаваць работу ў школе.

ЕМЕЛЬЯНЕНКА.

АДМІНІСТРАТАРЫ З ГАЗЕТНАГА БЮРО БАБРУЙСКА

(ПІСЬМО РАБОТНІКАЎ СУВЯЗІ)

Агенцтва сувязі Осава (Бабруйскі раён) раней атрымлівала ўсю карэспандэнцыю праз Ясеньскае аддзяленне сувязі, якое знаходзіцца за 6 кіламетраў ад Осава. Газеты праз Ясень паступалі своечасова і акуратна.

З часу абвяшчэння конкурсу на лепшае прадпрыемства сувязі газетнае бюро Бабруйска загадала агенту Осава ўсю падпіску на газеты здаваць у Бабруйск. Загад гэты далі з мэтай павышэння тыражу па г. Бабруйску і адсюль — заваявання першынства.

Газеты зараз у Осава прыбываюць з вялікім спазненнем і не ўсе. Так, 7 студзеня Бабруйск выслаў для Осава толькі два экземпляры менскіх газет за 2 студзеня, а маскоўскіх зусім не прыслаў.

Падпісчыкі гэтым вельмі абураны.

СТЭХАНОВІЧ, НІЦКІ.

КАЛІ Я АТРЫМАЮ АБЛІГАЦЫІ?

(ПІСЬМО СЛУЖАЧАГА)

Калі я працаваў на Палажэвіцкім спіртазаводзе (Старадарожскі раён), мною было выплачана за пазыку «2-га года 2-й пяцігодкі» 110 руб. Неўзабаве мяне перавялі на пагосцкі спіртазавод, у Старобінскі раён. Пры разліку аблігацыі мне не далі, а абяцалі выслаць па месцы працы.

І вось мінула ўжо некалькі тыражоў, а я і дагэтуль не атрымаў на рукі свае аблігацыі.

ПРАТАСЕНЯ.

ПА СЛЯДАХ НАДРУКАВАНЫХ ПІСЕМ

«РОЎНАДУШНАСЦЬ»

У газеце «Звязда» была змешчана заметка «Роўнадушнасць», у якой паведамлялася аб бяздушных адносінах да гр. Дуберштэйн.

Народны камісарыят юстыцыі паведамляе, што ім вынесена пастанова, якая абавязвае Народны камісарыят аховы здароўя выплаціць гр. Дуберштэйн грошы за дэкрэтныя водпуск.

На начальніка аддзела падрыхтоўкі кадраў НКАЗдароўя тав. Стэльмашонка і на інспектара аддзела школьнага будаўніцтва НК Асветы тав. Захараўскага накладзена адміністрацыйнае спагнанне.

СТАХАНАЎСКАЯ ДЭКАДА Ў КАЛГАСЕ

Калгас імя 9 студзеня, Дзяржынскага раёна, у гонар усебеларускай нарады па ўраджайнасці правёў стаханаўскую дэкаду па вывазцы гною і торфу. Дэкада пачалася з 20 студзеня.

Напярэдадні ў калгасе была праведзена вялікая падрыхтоўчая работа. На вытворчых нарадах у брыгадах, а пасля ў звеннях выпрацавалі канкрэтны план работы на ўсе дні. Кожны калгаснік прыняў на сябе абавязацельствы павялічыць у гэтыя дні выпрацоўку. У брыгадах былі правільна расстаўлены сілы, падрыхтавана цягавая сіла і інвентар.

Першы дзень стаханаўскай дэкады пачаўся арганізавана. На работу выйшлі ўсе калгаснікі. Без лішняй мітусні кожны прымаўся за работу. У першай брыгадзе на возку гною былі пастаўлены 7 мужчын і 2 жанчыны. Пяць жанчын падрыхтоўвалі гной у кароўніку і накідвалі яго на воз, а тры жанчыны дапамагалі скідваць з воза і ўтрамбоўвалі гной на полі. Брыгадзір Іван Нупрык быў на чале сваёй брыгады. Ён вучыў жанчын, як трэба накідваць гной і лепш утрамбоўваць, каб ён не згараў і не згубіў сваёй каштоўнасці.

Пры такой рабоце прадукцыйнасць працы ўзрасла больш чым у чатыры разы. За гэты дзень калгасніца Браніслава Сачкевіч вывезла 24 вазы, Уладзімер Шот — 22 вазы, Антон Конавіч — 20 вазоў, Шулякоўскі — 19 вазоў. Уся брыгада вывезла за першы стаханаўскі дзень 215 вазоў гною. Амаль такія-ж паказальнікі даў гэты дзень і ў астатніх брыгадах калгаса.

Наступныя дні стаханаўскай дэкады яшчэ больш узнялі прадукцыйнасць працы на вывазцы гною. За два дні калгас вывез каля 1.500 вазоў.

Гэта ніколькі не адбівалася на становішчы цягавай сілы. Ні адзін конь не быў заморан. Іх два разы ў дзень падкармлівалі, паілі і добра даглядалі. Калгасны каваль перакаваў усіх коней.

22 і 23 студзеня ўсе брыгады пераключыліся на вывазку загатоўленага торфу. Торф вывозіцца на поле і закладаецца ў кампосныя кучы. На працягу стаханаўскай дэкады калгас вывозіць на поле 400 тон торфу і 1.250 тон гною.

«Сёлета ўсе яравыя будзем сеяць па ўгноенай глебе, — гаворыць брыгадзір Іван Нупрык. — Ужо ў 1935 годзе мая брыгада атрымала з кожнага гектара па 120 пудоў жыта, ячменю і аўса».

З гэтымі паказальнікамі тав. Нупрык прыехаў на ўсебеларускую нараду па ўраджайнасці. На 1936 год у яго брыгадзе выпрацаван план барацьбы за высокі ўраджай зернавых. У адказ на прамову правадыра народаў таварыша **Сталіна** брыгада ўзяла абавязацельства дабіцца з кожнага гектара па 25 цэнтнераў зернавых, 250 цэнтнераў бульбы і 500 цэнтнераў буракоў.

А. Л.

НА АСНОВЕ СТАХАНАЎСКАЙ ПРАКТЫКІ

ВІЦЕБСК. (Кар. «Звязды»). На варштатабудаўнічым заводзе «Чырвоны металіст» імя Кірава пачалася падрыхтоўчая работа да перагляду норм выпрацоўкі. Да гэтага часу ўжо ўлічаны 300 аперацый на розных варштатах, дзе нормы выпрацоўкі сістэматычна перавыконваюцца стаханаўцамі і лепшымі ўдарнікамі завода.

Апрача асноўных работнікаў тэхнічна-нармовачнага бюро, у гэтай рабоце актыўны ўдзел прымаюць начальнікі цэхаў, майстры, брыгадзіры вытворчых участкаў і стаханаўцы.

У працэсе падрыхтоўкі ўчастак па зборцы паліровачных варштатаў пераведзен на прэміяльна-прагрэсіўную здзельшчыну.

Спецыяльная тэхнічная камісія праводзіць праверку магутнасці ўсяго абсталявання завода. Ужо зараз на 11 такарных варштатах павялічана хуткасць рэзання ад 14—30 метраў у мінуту да 47—66 метраў. Павялічана таксама хуткасць 112-тоннага прэса на 30 абаротаў у мінуту.

У кавальным цэху ідзе ўзмоцненая падрыхтоўка да павелічэння прапускной здольнасці нафтавых пячэй. Складзен тэхнічны праект рацыянальнай іх перастаноўкі, з такім разлікам, каб кожная печ абслугоўвала большую колькасць кавалёў. Праект прадугледжвае таксама ўстаноўку раду новых пячэй.

АРК. ЗАРУБЕЖНЫ.

СТАХАНАЎСКАЯ ДЭКАДА НА ПРАДПРЫЕМСТВАХ ГОМЕЛЯ

1 лютага пачалася стаханаўская дэкада на 12 прадпрыемствах Гомеля. У першыя-ж дні дэкады перадавыя прадпрыемствы дабіліся значных поспехаў.

На машына-будаўнічым заводзе імя Кірава стаханаўская брыгада па зборцы помп «Верцінгтон» выканала дзенную норму на 202,6 проц. Стаханавец **Яўцюхаў** за 6 гадзін работы даў 6 помп і падрыхтаваў сёмую. Раней ён рабіў усяго 1,8 помпы. За першую змену кузня выканала свой план на 218,5 проц. Завод выканаў план на 111,8 проц.

Другі дзень дэкады прынёс заводу новыя рэкорды. Токар, комсамолец **Зельманеў** выканаў зменнае заданне на 509 проц., токар **Вульфін**—на 450 проц.

НА 3-й СЕСІІ ЦВК БССР XI СКЛІКАННЯ. Члены ЦВК у час перапынку купляюць літаратуру. НА ЗДЫМКУ (злева направа): член ЦВК БССР, калгасніца Патаповіч М. В. з калгаса «Беларусь», Заслаўскага раёна; Мінава, член ЦВК СССР, калгасніца калгаса імя Калініна, Рагачоўскага раёна, і іншыя.

Фото Я. САЛАВЕЙЧЫКА, КАПЛІНСКАГА.

Ход падрыхтоўкі да веснавой сяўбы па БССР

На 30 студзеня 1936 года па раёнах БССР ачышчана 89,3 проц. зернавых, 90,4 проц. ільну і 87,8 проц. насення канапель. Ачыстку зернавых скончылі 24 раёны, ільну — 13 і канапель — 22 раёны. Зрываюць ачыстку **Мсціслаўскі** раён, які выканаў план па зернавых толькі на 61,5 процантаў і ільну — 68,7 процантаў, **Крычаўскі** — 62,8 процантаў зернавых, **Мехаўскі** — 67,4 процантаў зернавых і 58,3 процантаў ільну, **Магілеўскі, Круглянскі, Рагачоўскі** і іншыя.

План абмену гатунковага насення зернавых паміж калгасамі выканан на 41,8 проц. і бульбы— на 13,5 проц. Зусім не прыступілі да абмену зернавых **Петрыкоўскі, Нараўлянскі, Лоеўскі, Капаткевіцкі, Дрыбінскі, Жыткавіцкі, Багушэўскі, Мехаўскі, Чачэрскі, Асвейскі, Камарынскі, Парыцкі, Ельскі, Сіроцінскі, Рэчыцкі, Лельчыцкі** і **Тураўскі** раёны. Да абмену гатунковага насення бульбы яшчэ не прыступілі 47 раёнаў БССР. Толькі Лоеўскі, Уздзенскі і Жыткавіцкі раёны выканалі план абмену бульбы.

Яўна нездавальняюча праходзіць у калгасах засыпка насенных фондаў канюшыны. За 30 студзеня план выканан усяго на 34 проценты. **Тураўскі** раён дагэтуль не засыпаў ніводнага кілограма канюшыны. **Добрушскі, Буда-Кашалеўскі, Клімавіцкі, Лельчыцкі, Цэрахаўскі, Мсціслаўскі, Рэчыцкі, Лепельскі, Сіроцінскі, Сенненскі** і іншыя раёны выканалі план толькі на 2—5 проц. Поўнасцю засыпалі насенне канюшыны калгасы Уздзенскага раёна і набліжаюцца да завяршэння **Асіпавіцкі, Аршанскі** і **Клічаўскі**. Аднагадовых траў засыпана калгасамі ў насенфонд 63,8 процанта. Апошняя дэкада як па засыпцы траў, так і канюшыны не дала амаль ніякага прыросту. Таксама слаба праходзіць загатоўка траў. План загатоўкі канюшыны выканан толькі на 43,5 процанта і цімафееўкі — на 83,1 процанта.

Кармовы фонд для цягавай сілы на час веснавых работ яшчэ не забраніраваны. План браніравання моцных кармоў выканан на 32,5 процанта і грубых — на 78,2 процанта. Пад пагрозай забеспячэння цягавай сілы кармамі ў **Клімавіцкім, Лельчыцкім, Халопеніцкім, Ельскім, Чачэрскім, Чавускім, Чэрыкаўскім, Петрыкоўскім, Даманавіцкім, Талачынскім, Горацкім** і іншых раёнах, якія яўна зрываюць браніраванне моцных кармоў.

Рамонт трактараў закончылі 29 МТС. Па БССР план выканан на 84,1 процанта. Зрываюць рамонт трактараў у тэрмін **Клімавіцкая, Рэчыцкая, Сенненская, Дубровенская, Суражская, Аршанская, Дзяржынская, Петрыкоўская, Жыткавіцкая, Гомельская** і рад іншых машынатрактарных станцый.

Па калгасах план рамонту конных плугоў выканан на 70,5 процанта і конных сеялак—на 59,2. Да рамонту плугоў і сеялак яшчэ не прыступілі калгасы **Бярэзінскага, Старадарожскага, Пухавіцкага, Уваравіцкага** і **Шклоўскага** раёнаў. Скончылі рамонт плугоў 15 раёнаў і сеялак — 25 раёнаў.

Вывазка гною пад яравыя ў калгасах БССР зрываецца. План вывазкі выканан толькі на 16 процантаў. Ні аднаго воза гною, паводле зводкі Наркамзема, не вывезлі ў **Ельскім, Чырвонапольскім, Хоцімскім, Крупскім, Быхаўскім, Дрыбінскім, Талачынскім, Даманавіцкім, Чавускім** і **Бярэзінскім раёнах**. Па ўсіх астатніх раёнах вывазка гною праходзіць зусім марудными тэмпамі.

Выдача дзяржаўных актаў калгасам на вечнае карыстанне зямлёй праходзіць таксама дрэнна. На 30 студзеня ўручана актаў толькі 38,2 проц. калгасаў. У Тураўскім раёне акты выданы толькі 8 проц. калгасаў, **Хойніцкім** — 6,1 проц., **Чашніцкім** — 10, **Дзяржынскім** — 9,1, **Талачынскім**—10,6, **Грэскім** — 7,7, **Дрыбінскім** — 3,3, **Жыткавіцкім** — 2,7 проц. і т. д.

Размеркаванне ўраджаю зернавых праведзена поўнасцю толькі ў 51,4 проц. калгасаў БССР. Зусім не прыступілі да канчатковага размеркавання ўраджаю ў калгасах **Буда-Кашалеўскага, Ельскага, Чырвонапольскага, Гарадоцкага, Мехаўскага, Магілеўскага, Шклоўскага, Смілавіцкага, Бялыніцкага** і **Быхаўскага** раёнаў. Поўнасцю правялі размеркаванне ўраджаю толькі калгасы **Уздзенскага** раёна і заканчваюць у **Бягомльскім, Пухавіцкім, Любаньскім, Даманавіцкім, Хойніцкім, Расонскім, Парыцкім, Свяцілавіцкім** і **Цэрахаўскім** раёнах.

СПРАВАЗДАЧЫ ДЭПУТАТАЎ ПЕРАД ВЫБАРШЧЫКАМІ

Справаздачы дэпутатаў советаў па Менскаму раёну пачаліся з 29 студзеня. Справаздачныя сходы праходзяць пры ўзрослай актыўнасці выбаршчыкаў. Яўка на сходы складае ад 80 да 95 проц. Праведзены справаздачныя сходы па ўсіх 11 пунктах Астрашыцка-Гарадзецкага сельсовета. У Каладзішчанскім сельсовеце з 38 дэпутатаў зрабілі справаздачы 33. У радзе месц дэпутаты, не апраўдаўшыя давер'я выбаршчыкаў, выводзяцца са складу советаў. За бяздзейнасць выведзены са складу дэпутатаў Ратамскага сельсовета Мандрукевіч Іван, з калгаса «Кастрычніцкая рэвалюцыя». Два дэпутаты выведзены са складу Самахвалаўскага сельсовета.

Са справаздачнай кампаніяй супала правядзенне стаханаўскай дэкады (1—10 лютага) па загатоўках і вывазках лесу. Дэкада праходзіць пад лозунгам — выканаць гадавы план лесазагатовак і вывазак да 10 лютага на 75 проц.

Прыгарадны і Новадворскі сельсоветы ўжо выканалі гадавыя планы поўнасцю. Старшыні гэтых сельсоветаў прэміраваны. (БЕЛТА).

НАКАЗЫ ВЫБАРШЧЫКАЎ

Справаздачная кампанія советаў па Чырвонаслабодскаму раёну праходзіць пры актыўным удзеле выбаршчыкаў. Справаздачныя сходы праведзены ўжо ў дзевяці ўчастках васьмі сельсоветаў. Яўка выбаршчыкаў на справаздачныя сходы дасягае 97,2 проц.

Выбаршчыкі крытыкуюць недахопы работы советаў і ўносяць канкрэтныя прапановы па далейшай барацьбе за высокі ўраджай, уздым прадукцыйнасці і таварнасці жывёлагадоўлі, па паляпшэнню работы секцый і дэпутацкіх груп, разгортванню стаханаўскага руху ў калгасах. Выбаршчыкі прапануюць, напрыклад, у 1936 годзе дабіцца ўраджайнасці зернавых 20—25 цэнтнераў, ільну 6—8 цэнтнераў, бульбы 180—200 цэнтнераў з гектара; пабудаваць ва ўсіх вёсках тратуары; у кожным калгасе пабудаваць хату-чытальню ці дом соцкультуры, лазню, цырульню.

У раён прыбыла гукавая аўтакінаперасоўка Белдзяржкіно, якая выехала ў Макранскі сельсовет для абслугоўвання справаздачных сходаў советаў.

Г. СКУЦЭНЯ.

ДОКТАР

Доктар Ефім Осіпавіч сядзіць, прытуліўшыся да запырсканага акна старога скрыпучага дыліжанса. Вось ужо восемнаццатую гадзіну апошні грукае коламі па намёрзламу каменню шашы. Хутка павінна паказацца мястэчка. Насустрач бягуць голыя, засіведраныя зімовай сцюжай прысады, а ў галаве паўзуць цягучыя і аднастайныя думкі.

Шаснаццаць год таму назад, скончыўшы «хедэр» і «ешыве»*) ён пакінуў гэтыя месцы. Да бліжэйшай станцыі чыгункі на такім-жа скрыпучым дыліжансе ён ехаў больш ста кіламетраў. Ніякіх змен не адбылося за гэты час. Тая-ж дарога, прысады, тыя-ж пахілыя паабапал дарогі сялянскія хаты. Ён быў тады юнаком, у ім гарэла палкае жаданне вучыцца і стаць урачом. Жаданні збыліся, але якіх гэта непамерных цяжкасцей каштавала...

У навучальную ўстанову ён не мог трапіць. Прышлося выбраць другі шлях — шлях самавучкі. Ён многа чытае, вывучае замежныя мовы, латынь і, каб зарабіць на жыццё, дае прыватныя ўрокі. У 1903 годзе, ніколі нідзе не вучыўшыся, здае залікі на «аттестат зрелости».

Потым зноў прыватныя ўрокі. Па-ранейшаму не пакідае яго жаданне хутчэй паступіць ва універсітэт. Але ён яўрэй, сын рабочага-распілоўшчыка з лесапільнага завода купцоў Зільбермана і Жысліна. Гэта не дае яму права ў царскай Расіі вучыцца. Праз год ён пакідае мачыху-радзіму і едзе заграніцу ў Вену, дзе паступае на медыцынскі факультэт універсітэта. З Вены студэнт пераязджае ў Мюнхен і тут у 1909 годзе атрымлівае званне доктара медыцыны, пасля чаго варочаецца ў Расію.

Але ён яшчэ не мае права на ўрачэбную практыку. Каб набыць яго, трэба здаць залікі пры мясцовым рускім інстытуце. Царскія міністры асветы чорнасоценцы Шварц і Касо дазвалялі скончыўшым замежныя універсітэты здаваць залікі толькі ў кіеўскім, одэскім і томскім універсітэтах. Ехаць здаваць залікі ў Кіеў ці Одэсу, гэта значыць загадзя праваліцца, бо там панаваў люты шавінізм. У Томскім універсітэце Ефіму Осіпавічу ў канцы 1910 года ўдаецца здаць залікі. Яму ішоў цяпер 32 год жыцця...

...З-за лесу паказалася раскінутае на ўзгорыстым узбярэжжы Сожа мястэчка Крычаў. У ім было многа цэркваў, сінагог, касцёлаў, многа служак рэлігійнага культу, але не было ні больніцы, ні ўрача. Тут і распачаў сваю ўрачэбную практыку доктар Ефім Осіпавіч Гіршон. Першым днём яго самастойнай работы быў дзень 9 студзеня 1911 года.

Дваццаць пяць год беспералынна працуе ён у гор. Крычаве. У былым мястэчку ў сучасны момант ёсць вялікая больніца, амбулаторыя і кансультацыя, участковая больніца, больніца на цэментным заводзе, медыцынскі пункт на Сожбудзе і такія-ж пункты амаль у кожным сельсовеце. У лекавых установах раёна працуюць зараз 14 урачоў і да 50 чалавек медыцынскага сярэдняга персаналу.

Калгаснікі і працоўнае насельніцтва ведаюць далёка за межамі Крычаўскага раёна сутулую постаць і асцярожную старэчую паходку доктара Гіршона. Ноччу, у выходны дзень, у мароз, у непагоду Ефіма Осіпавіча знаходзяць калі не ў больніцы, то на кватэры. І не было выпадку, каб ён не аказаў хвораму неабходнай дапамогі. Насельніцтва цэніць і шануе старога ўрача, які за чвэрць века выратаваў не адну сотню чалавечых жыццяў.

З раніцы да вечара Ефім Осіпавіч заняты работай у больніцы, кансультацыі, па агляду хворых на кватэрах. Але кожны дзень ён знаходзіць вольны час для павышэння сваіх ведаў. У яго бібліятэцы можна знайсці многія навінкі як савецкай, так і замежнай медыцынскай літаратуры.

Дзеці яго скончылі вышэйшыя навучальныя ўстановы: сын Фрыдрых — ленінградскі педагагічны інстытут, дачка Эсфір — медыцынскі інстытут. Малодшая дачка Дзіна заканчвае гідратэхнічны факультэт індустрыяльнага інстытута.

У маі гэтага года доктару Ефіму Осіпавічу Гіршову спаўняецца 57 год. Пажадаем скромнаму барацьбіту на фронце аховы здароўя яшчэ доўгіх год плённай работы на карысць нашай вялікай соцыялістычнай радзімы.

Н. ВІШНЕЎСКІ.

г. Крычаў.

*) Яўрэйскія рэлігійныя вучылішчы.

Справа №...

11 ліпеня 1935 года, у дзень усенароднага свята вызвалення БССР ад белапалякаў, **Рыжковіч Рыгор** выступаў на ўрачыстым сходзе калгаса «Новае жыццё». Ён гаварыў аб вялікіх перамогах нашай краіны, аб радасным, заможным жыцці, да якога нас прывёў таварыш **Сталін**. Ён гаварыў аб тым, што барацьба яшчэ не скончана, што класавы вораг яшчэ недабіт.

Гэты 22-гадовы юнак смела і адкрыта называў імёны ворагаў і іх агентаў, засеўшых у некаторых калгасах Клічаўскага раёна. Ён смела і адкрыта выкрываў іх шкодніцкія справы, як ён гэта рабіў і ў сваіх шматлікіх селькораўскіх заметках і пісьмах, якія пасылаў у раённы і цэнтральны друк.

І праз 3 гадзіны пасля выступлення на ўрачыстым сходзе **Рыгора** не стала. Яго знайшлі задушаным.

Хто задушыў Рыгора?

Ясна, што яго задушылі тыя ворагі, да бязлітаснай барацьбы з якімі ён заклікаў за 3 гадзіны да сваёй смерці.

Ясна таму, што тады яшчэ не скончана была судовая справа супроць кулачкі **Рыжковіч Вольгі**, шкодзіўшай на малочнай ферме калгаса «Чырвоная Бярэзіна», знятай з работы і аддаданай пад суд па газетных матэрыялах Рыгора Рыжковіча.

Ясна таму, што задушанага селькора таемна вёз ноччу куды-небудзь схаваць кулак **Жуковіч Алесь**, блізкі сваяк **Вольгі**, былы член сельсовета і намеснік старшыні калгаса, якога **Рыгор** нястомна выкрываў праз друк.

Ясна таму, што ўсе замешаныя ў забойстве — кулакі і іх агенты, з якімі селькор **Рыжковіч** вёў непрымірымую барацьбу.

Ясна, але, як кажуць, не ўсім. Прычым, да апошніх належаць людзі, якія ў першую чаргу павінны былі зразумець усю палітычную сутнасць гэтай справы.

Селькора **Рыжковіча** забілі 11 ліпеня. 13 ліпеня заводзіцца справа. Работнік клічаўскай міліцыі **Зільберглейт** дапытвае брата забітага, які, між іншым, заявіў: **«Злабу на яго мелі Рыжковіч Сямён і Жуковіч Алесь за тое, што брат мой пісаў на іх у рэдакцыю «Звязды» і «Калгаснік Беларусі»...** Нічога палітычнага ў гэтым не заўважыў «законнік» Зільберглейт.

25 жніўня ўпаўнаважаны крымвышука **Бранкевіч** дапытвае ў якасці **сведкі** кулачку Рыжковіч Вольгу, якая, між іншым, паказала: «З Рыжковічам Рыгорам, памёршым (?!) мы жылі ў дрэнных адносінах **таму, што ён пісаў на мяне заметку ў газету... па якой заметцы мяне знялі з работы і асудзілі...»** І ні адзін мускул не дрогнуў на твары чыноўніка Бранкевіча. Ён павольна «вядзе» крымінальную справу.

Толькі 2 верасня **Бранкевіч** выносіць пастанову, згодна якой **«Жуковіча Алеся** (адзін!—Я. Р.)..., бацька якога ў мінулым меў 15 гектараў зямлі і бакалейную краму, два яго старшыя браты асуджаны па лініі НКУС і высланы..., аддаць пад суд па 214 артыкулу». (Крымінальнае забойства).

І гэту бюракратычную, палітычна сляпую пастанову праштампаваў сваім подпісам начальнік раённай міліцыі, **член партыі Радзевіч.**

Справа ідзе далей. На сцэну выступае «наступная інстанцыя». Часова выконваючы абавязкі раённага пракурора **Язеў** прачытаў справу і 14 верасня прыняў «справу да свайго вытвору».

«Вытвараў» ён яе да студзеня 1936 года. **Паўгода** па канцэлярыях валялася справа аб наглай вылазцы класавага ворага, аб тэрарыстычным акце — забойстве селькора.

За гэты час, згодна рэзалюцыі **Язева,** «да справы» былі падшыты два пісьмы: бацькоў забітага і селькора **Ляцкага.** У гэтых пісьмах ясна выкрываюцца сапраўдныя прычыны забойства і контррэвалюцыйны твар забойцаў.

За гэты час Язеў паспеў дапытаць сястру забітага і з яе вельмі каштоўных паказанняў у справу нічога не запісаць.

За гэты час бацька Рыгора шле ў пракуратуру рэспублікі скаргу, у якой зноў падрабязна выкрываецца ўся сутнасць забойства і гаворыцца аб тым, што клічаўскія судовыя ўлады не зразумелі сутнасці справы і яе цягнуць. Пампракурора рэспублікі **Клачкоў** перасылае гэту справу... Язеву з рэзалюцыяй: «Для праверкі і прыняцця мер». Язеў піша: **«Да справы» і скарга падшыта.**

За гэты час (паўгода!) ніхто з забойцаў затрыман не быў і гэта дало ім магчымасць далей здзекавацца з сям'і забітага селькора. Зацягнуўшы ў сваю хэўру былога старшыню сельсовета **Храпко,** яны накладвалі штрафы на бацьку Рыгора за быццам самавольныя парубкі. «Канфіскавалі» ў Рыжковічаў сала шляхам узлому кладовай. І, нарэшце, выключылі з калгаса сям'ю Рыгора Рыжковіча, якая ўвесь час добрасумленна працавала ў калгасе.

Раённая газета «Сталінскі шлях», у якой актыўным селькорам быў **Рыгор Рыжковіч,** і яе рэдактар **Цітоў** спакойна пражывалі ў Клічаве і нічога не заўважалі.

Райком партыі на чале з сакратаром **Цішкевічам** і РВК (старшыня **Дзейка**) вырашалі «чарговыя пытанні», пісалі рэзалюцыі аб класавай барацьбе і «ўзмацнялі» пільнасць...

Водгукі такога рэагавання на справу Рыжковіча ўжо адчуваюцца ў раёне. Старшыня калгаса імя Крупскай **Саўко Кузьма** збіў піонера **Саўко Валодзю** за тое, што Валодзя змясціў у насценгазеце карыкатуру на старшыню.

Нарэшце, у пачатку студзеня 1936 года ў Клічаў прыбывае на работу пракурор т. **Опман.** Справа аб забойстве селькора ўступае ў свае правы. Арыштоўваюцца забойцы. Тэмпы следства ўзмацняюцца. І тады... у справу ўключаецца райком. У сваёй пастанове ад 26 студзеня бюро РК са здавальненнем канстатуе, што «...следства заканчваецца з устаноўленнем косвенных (?) улік». І далей:

«Прыняць да ведама заяву пракурора т. Опмана, што ў часе ўзнікнення справы Рыжковіча Рыгора (11 ліпеня 1935 года) у сувязі з адсутнасцю райпракурора і нач. райміліцыі, справа вялася беспартыйным следчым — часова выконваючым абавязкі райпракурора Язевым і часова выконваючым абавязкі нач. міліцыі Шахно (кандыдат партыі), якія замест разгляду справы з пункту погляду Рыжковіча, як селькора, разглядалі гэту справу, як звычайную, зацягнулі і не ацанілі, як справу палітычную».

Так. Значыць «яны не ацанілі». А райком, бачыце, «ацаніў». Так, можна сцвярджаць, што гэтай сваёй пастановай райком **ацаніў,** што ў Клічаве «члены партыі і партыйныя арганізацыі ўсё яшчэ дрэнна ўсвоілі неаднаразовыя ўказанні **ЦК ВКП(б)** аб неабходнасці ўсямернага павышэння бальшэвіцкай пільнасці і дысцыпліны сярод членаў партыі».

Рэзалюцыя райкома з'яўляецца яркім пацвярджэннем таго, што «ўвесь вопыт праверкі партыйных дакументаў паказаў важнейшае значэнне ўказанняў партыі аб тым, што класавы вораг па меры росту нашых поспехаў звярачаецца да найбольш ізашчроных метадаў барацьбы, выкарыстоўваючы для гэтага ў першую чаргу апартуністычную благадушнасць і ратазейства комуністаў». (З пастановы снежаньскага пленума **ЦК ВКП(б)**).

А ў Клічаве гэтага вопыту не зразумелі і належных вынікаў з яго для сябе не зрабілі.

Я. РУБЕНЧЫК.

АБ СТАХАНАЎЦАХ І ПАШЛЯКАХ

Калі Цяцерская Паша з дукорскай арцелі валёншчыкаў, пасля прамовы таварыша **Сталіна** аб стаханаўскім руху, папрасіла ў адміністрацыі дазволу працаваць адначасова на двух часальных машынах, адсталыя элементы непрыхільна сустрэлі гэту ініцыятыву.

Не зварачаючы на гэта ўвагі, Паша пачала працаваць на двух машынах, потым на трох, а зараз працуе на чатырох машынах, давёўшы свой дзенны заработак з 6 да 29 рублёў.

Замест усямернай садзейнасці развіццю стаханаўскага руху ў вытворчасці, кіраўнікі асобных галін работы сталі на шлях механічнай падтасоўкі пад стаханаўскі рух усіх пагалоўна.

Работнікі раённага аддзела асветы «рэвізорскі» абыходзяць школы і важна запытваюць у настаўнікаў:

— Колькі ў вас вучняў стаханаўцаў?

Неразуменне сутнасці стаханаўскага руху асобнымі дырэктарамі школ прывяло да таго, што на ранішніку дзіцячай самадзейнасці 10 студзеня вучні смілавіцкай беларускай няпоўнай сярэдняй школы не без інструктажу сваіх настаўнікаў абвясцілі лозунг: «Няхай жыве стаханаўскі рух ва ўсім свеце».

Стаханаўскі рух, ахапляючы ўсё новыя і новыя галіны вытворчасці, адначасова будзе ўплываць на значнае паляпшэнне работы ўсяго совецкага апарата, школ, навучальных устаноў. Але гэта не значыць, што трэба механічна называць стаханаўцам вучня, які мала робіць памылак у дыктоўцы.

Шчодрае залічэнне ў стаханаўцы ўсіх і кожнага, па поваду і без повада — ёсць апашленне стаханаўскага руху.

Я. ІВАШЫН.

м. Смілавічы.

Небяспечны вораг фашысцкага рэжыму

БЕРЛІН, 3 лютага. У палітычных колах [illegible] распараджэнне, якое падпісана рэйхсканцлерам Гітлерам і ваенным міністрам Бломбергам. [illegible]

Дзе-ж той небяспечны вораг для фашысцкага рэжыму? [illegible]

ГЕРМАНІЯ БУДУЕ МАГУТНЫ МОРСКІ ФЛОТ

ЛОНДАН, 3 лютага. (БЕЛТА). Паводле слоў газеты «Дэйлі тэлеграф» у Германіі [illegible]

ЗАБАСТОЎКА ТРАМВАЙНЫХ І АЎТАБУСНЫХ РАБОЧЫХ У ВАРШАВЕ

ВАРШАВА, 3 лютага. (БЕЛТА). Сёння з 5 гадзін раніцы пачалася ў Варшаве 24-гадзінная забастоўка рабочых і служачых трамвая і аўтобусаў. [illegible]

ВОДГУКІ НА ПРАБЫВАННЕ тав. ЛІТВІНАВА У ЛОНДАНЕ

ЛОНДАН, 2 лютага. [illegible]

ЛОНДАН, 3 лютага. (БЕЛТА). [illegible]

ФРАНКА-РУМЫНСКІЯ ПЕРАГАВОРЫ

ПАРЫЖ, 3 лютага. (БЕЛТА). [illegible]

Вайна ў Абісініі

АБІСІНЦЫ АТАКУЮЦЬ ІТАЛЬЯНСКІЯ ПАЗІЦЫІ

ЛОНДАН, 4 лютага. (БЕЛТА). [illegible]

ВАЕННАЯ ПАДРЫХТОЎКА Ў ЯПОНІІ.
НА ЗДЫМКУ: кадэты японскіх ваенных школ за ружэйнай стральбой.

КАНФЕРЭНЦЫЯ КІРАЎНІКОЎ КВАНТУНСКАЙ АРМІІ

ТОКІО, 3 лютага. (БЕЛТА). [illegible]

НАПЯРЭДАДНІ ПЛЕНУМА ПРАЎЛЕННЯ ССП СССР

У рабоце пленума праўлення саюза савецкіх пісьменнікаў СССР прымуць удзел каля 400 чалавек, у тым ліку 300 з 45 рэспублік, краёў і абласцей Савецкага Саюза. Чакаецца прыезд пісьменнікаў з Якуціі, Кара-Калпакіі, Далёкаўсходняга края, Казакстана, Урала, Чэчэна-Інгушэціі і інш. Атрымана тэлеграма аб выездзе ў Менск дэлегацыі пісьменнікаў Таджыкістана на чале з сакратаром Таджыкістанскага саюза савецкіх пісьменнікаў т. Ганічым.

★

Удзельнікі пленума прыбудуць у Менск да 10 лютага двума спецыяльнымі паяздамі з Масквы і Украіны. На вакзале гасцей сустрэнуць дэлегацыі стаханаўцаў менскіх фабрык і заводаў.

★

З 11 па 14 лютага адбудзецца рад сустрэч пісьменнікаў з рабочымі менскіх прадпрыемстваў. З пісьменнікамі сустрэнуцца рабочыя заводаў імя Варашылава, «Бальшавік», фабрыкі імя Кагановіча, заводаў імя Молатава, імя Кірава, фабрык «Кастрычнік» і «Комунарка», а таксама студэнты Комуністычнага інстытута журналістыкі, універсітэта і іншых навучальных устаноў.

★

Для ўдзелу ў рабоце пленума запрашаецца 15 пісьменнікаў-чырвонаармейцаў Беларускай ваеннай акругі і пагранічнікаў.

ВІЦЕБСК РЫХТУЕЦЦА ДА ПЛЕНУМА

У парадку падрыхтоўкі да пленума саюза савецкіх пісьменнікаў СССР, віцебскае аддзяленне саюза савецкіх пісьменнікаў БССР правяло рад арганізацыйна-масавых мерапрыемстваў.

Сярод рабочых—трыкатажнікаў, шчацінічыкаў, абутнікаў, студэнтаў і байцоў Чырвонай арміі—праведзены масавыя вечары з дакладамі аб дасягненнях савецкай літаратуры. На гэтых вечарах стаханаўцы віцебскіх прадпрыемстваў патрабавалі ад пісьменнікаў мастацкага адлюстравання магутнага ўздыму стаханаўскага руху і лепшых людзей нашай эпохі — стаханаўцаў.

Пры клубах «Парыжская комуна» (абслугоўвае рабочых шчацінічыкаў) і трыкатажнікаў арганізаваны два літаратурныя гурткі.

У літаратурную работу віцебскага аддзялення ССП уцягнуты знатныя стаханаўцы прадпрыемстваў тт. Стваліпскі і Дзезінкін з шчотачнага камбіната, Тамара Рудак і Файнберг з завода «Чырвоны металіст» імя Кірава і іншыя. Пачынаючыя аўтары атрымліваюць групавую і індывідуальную кансультацыю.

У бліжэйшыя дні ў калгасе «Звязда» будзе праведзен **некрасаўскі вечар.** У калгасе арганізаван літаратурны гурток, які арганізуе калектыўныя чыткі і разбор твораў Некрасава.

АРК. ЗАРУБЕЖНЫ.

НОВЫЯ ПАСТАНОЎКІ БЕЛАРУСКАГА ТЭАТРА ОПЕРЫ І БАЛЕТУ

Народны камісарыят асветы БССР зацвердзіў план работы Беларускага дзяржаўнага тэатра оперы і балету на 1936 год. У бягучым годзе тэатр паставіць оперы «На купалле», «Яўгені Анегін», «Канёк-гарбунок», «Тоска» і спэніцна распрацуе оперу «Ціхі Дон». Тэатр будзе працаваць у Менску, Віцебску, Гомелі, Бабруйску і выедзе таксама на гастролі ў Смаленск і Бранск.

ПРАДУКТОВЫЯ ПАСЫЛКІ ЗА ГРАНІЦУ

3-га лютага праз менскую пошту былі адпраўлены за граніцу дзве прадуктовыя пасылкі: адна ў Польшчу, другая ў Швецыю. Учора былі адпраўлены дзве прадуктовыя пасылкі ў Польшчу.

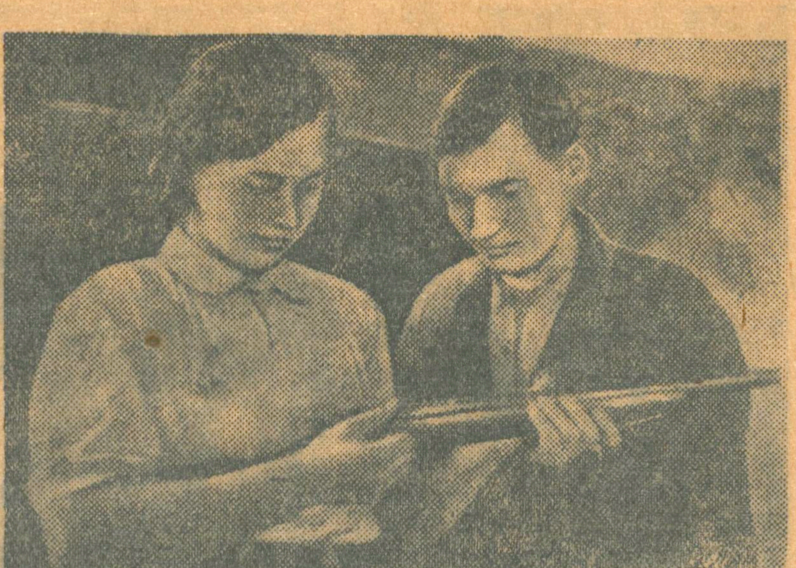

У калгасе імя Косарэва, Жлобінскага раёна, арганізаван ваенна-спартыўны гурток, у якім займаецца 50 чалавек. Гуртkоўцы ўзмоцнена рыхтуюцца да здачы нормы на варашылаўскага стралка да з'езда камсамола. Ужо здалі норму на варашылаўскі значок 10 хлопцаў і 3 дзяўчыны. НА ЗДЫМКУ: тав. Камароў Мікіта, комсамолец-стаханавец, значкіст «ГПА», «ГСА» і «ВС» — актыві ст стралкова-спартыўнага гуртка — растлумачвае комсамолцы Шараевай Маланні правілы стральбы.

Фото Я. САЛАВЕЙЧЫКА.

УСЕСАЮЗНАЯ КАНФЕРЭНЦЫЯ ПА СКЛЕРОМЕ У МЕНСКУ

Учора ў Менску адкрылася першая ўсесаюзная канферэнцыя па склероме (хвароба ўнутраных і вонкавых дыхальных шляхоў). У рабоце канферэнцыі прымаюць удзел звыш 100 дэлегатаў, у тым ліку рад буйнейшых у Саюзе спецыялістаў па хваробах вуха, горла і носа. Сярод прыбыўшых: заслужаны дзеяч навукі, ордэнаносец, праф. **Свержэўскі** (Масква), выдатны вучоны праф. **Малюцін** (Масква) і іншыя. Ад БССР у рабоце канферэнцыі прымае ўдзел каля 50 чалавек.

Канферэнцыю адкрыў нарком аховы здароўя БССР т. **Сурта.** Бурнымі авацыямі была сустрэта прапанова аб выбранні ў ганаровы прэзідыум палітбюро ЦК ВКП(б) на чале з таварышам **Сталіным** і тт. **Дзімітрава, Тэльмана, Горкага, Гікало, Галадзеда, Чарвякова, Камінскага** (нарком аховы здароўя РСФСР) і **Кантаровіча** (нарком аховы здароўя УССР).

З прывітаннямі выступалі праф. Свержэўскі (Масква), праф. Рутэнбург і доктар Гуровіч (Ленінград), праф. Сандульскі (Заходняя вобласць), праф. Глауберзон (Украіна), праф. Махулько-Гарбацэвіч (Омск), акад. Гаўсман, праф. Манахаў (Менск), т. Сакалінскі (ЦК прфсаюза медсанпрацы).

Канферэнцыя паслала прывітальныя тэлеграмы таварышу Сталіну, ЦК КП(б)Б — т. Гікало і наркомам аховы здароўя брацкіх РСФСР і УССР тт. Камінскаму і Кантаровічу.

[illegible] імя канферэнцыі паступілі прывітальныя тэлеграмы ад медыцынскіх работнікаў Масквы, Кіева і БССР.

⁂

Удзельнік усесаюзнай канферэнцыі па склероме праф. **Свержэўскі** ў гутарцы з супрацоўнікам «Звязды» сказаў:

«У Савецкім Саюзе ўжо дасягнуты вялікія рэзультаты ў дыягностыцы і лячэнні склеромы. Усесаюзная канферэнцыя, якая цяпер адбываецца ў Менску, абмяркуе ўсе асноўныя пытанні склеромнай праблемы.

Я надаю велізарнае значэнне гэтай канферэнцыі, якая заклікана распрацаваць рад прафілактычных практычных мерапрыемстваў па вырашэнню склеромнай праблемы, па ўзмацненню барацьбы з гэтай сур'ёзнай хваробай. Тут сабраліся буйнейшыя спецыялісты Саюза, людзі практыкі, якія працуюць у гэтай галіне многа год, і гэта забяспечвае поспех канферэнцыі.

Сталіца БССР справядліва выбрана месцам усесаюзнай канферэнцыі, у сувязі з яе тэарэтычнымі і практычнымі поспехамі ў вывучэнні і лячэнні склеромы.

ПРУДЫ ПАЛЕССЯ

(Ад палескага карэспандэнта «Звязды»)

Больш тысячы гектараў палескіх прудоў мае ў сваім распараджэнні рыбгас «Чырвоная зорка», Тураўскага раёна. Штогодна ў гаспадарцы вырошчваецца і вылаўліваецца па тысячы з лішкам цэнтнераў таварнай рыбы. У 1935 годзе, напрыклад, было вылаўлена і здана дзяржаве 1070 цэнтнераў рыбы. Вытворчае заданне рыбгас выканаў на 101,3 проц.

Апрача таго, вылаўлена 500 тысяч штук малька (маладая рыба), які зімуе ў спецыяльных вадаёмах. Вясной увесь гэты малёк будзе пераведзен у пруды гаспадаркі для далейшага вырошчвання. К канцу летняга перыяда маленькі 50-грамны малёк дасягае 600—700 грамаў вагі, а іншы і больш кілограма.

Такі прырост вагі дасягаецца правільным размяшчэннем малька ў прудах і добрым доглядам за ім у часе вырошчвання. Як правіла, на кожны гектар вадаёму пускаецца не больш 400 малькоў. Вада ў прудах перыядычна змяняецца. Для гэтага ўсе вадаёмы злучаны сістэмай невялікіх канаў і звязаны з вялікай магістральнай канавай.

Рыбгас арганізаван у 1927 годзе. Тады ён меў 300 гектараў вадаёмаў. Астатняя плошча ім асвоена шляхам ачысткі і прывядзення ў належны выгляд звычайных балот.

Гэты факт сведчыць аб вялікіх магчымасцях развядзення рыбы не толькі ў спецыяльных рыбгасах, але і калгасамі Палесся. Аднак ні адна сельскагаспадарчая арцель Тураўскага раёна сваёй рыбнай гаспадаркі не мае. У такіх калгасах, як імя ОДПУ, імя Будзённага, «Савецкая Беларусь» і іншых, ёсць па 15—20 гектараў добрых прудоў, але ні адзін з іх да развядзення рыбы яшчэ не прыступіў, хаця рыбгас адпускае для гэтага 50 тысяч малька. Вінаваты ў гэтым не толькі праўленні калгасаў, але таксама раённы зямельны аддзел і МТС.

Р. ФРАЛОЎ.

ЛЫЖНІКІ ІНСТЫТУТА НАРОДНАЙ ГАСПАДАРКІ У МАСКВЕ

МАСКВА, 4 лютага. (Спец. кар. «Звязды»). Каманда лыжнікаў, студэнтаў Інстытута народнай гаспадаркі, якая 24 студзеня накіравалася на лыжах з Менска ў Маскву, сёння фінішыравала ў поўным складзе ў сталіцы Савецкага Саюза. Іх сустракалі партыйная, комсамольская і грамадская арганізацыі Дзяржплана СССР. Настрой удзельнікаў пераходу бадзёры, стан здароўя добры.

КОРЖЫКАЎ.

РУХ МАТОРНАГА ФЛОТА ПА РАЦЭ ПРЫПЯЦІ

МАЗЫР, 4 лютага. (Кар. «Звязды»). У сувязі з цёплым надвор'ем на Палессі па рацэ Прыпяці, якая ачысцілася ад лёду, пачаўся рух маторнага флота. Гэтымі днямі з Петрыкова ў Мазыр катэр «Ударнік» мазырскай сплаўной канторы даставіў чатыры баржы з цэглай і клёпкай.

АМБУЛАТОРНЫ ПРЫЕМ У КАЛГАСЕ

Цяжка ў зімнюю сцюжу і снежныя завеі дабрацца з аддаленых калгасаў да раённага цэнтра. Асабліва ўскладняецца гэта для хворых, якім трэба наведаць бальніцу.

Чашніцкая раённая бальніца па ініцыятыве ўрача — комсамольца К. С. Дубоўскага арганізуе выезды ў калгасы для правядзення амбулаторнага прыёму на месцы. 29 студзеня т. Дубоўскі правёў прыём у калгасе «Ўдарнік», Вяжоўскага сельсовета.

У калгасе загадзя было падрыхтавана чыстае, цёплае, утульнае памяшканне, дзе ўрач беспераншкодна праводзіў сваю работу. За дзень было агледжана 20 чал., пераважна дзяцей. Усім хворым аказана медыцынская дапамога, а двое накіраваны ў раённую бальніцу для стацыянарнага лячэння. Калгаснікі з вялікім адабрэннем сустрэлі пачынанне раённай бальніцы.

Е. ПРАХАРЭНКА.
А. ПАЎЛОЎСКІ.

КОРАТКА

(Ад карэспандэнтаў «Звязды»).

✱ **Зборнік «Наш метад і вопыт педагагічнай работы»** намеціў выдаць ЦК саюза пачатковай і сярэдняй школы. У складанні зборніка прымуць удзел 75 педагогаў-выдатнікаў рэспублікі.

✱ **Тэхнічныя габінеты** арганізаваны ў 1935 годзе пры сямі машынатрактарных станцыях БССР. Заканчваецца абсталяванне і з 10 лютага пачне працаваць тэхнічны габінет пры Менскай першай МТС.

✱ **Будаўніцтва** першага ў БССР механізаванага маслазавода ў Слуцку закончана. Ідзе мантаж абсталявання. Магутнасць прадпрыемства—3.000 тон масла ў год.

✱ **Выйгрыш у 10.000 руб.** па Дзяржаўнай унутранай выйгрышнай пазыцы 1932 года паў на аблігацыю № 20 серыі № 11.343. Аблігацыя была прадана ў Менску.

✱ **На ўсесаюзную нараду** сельскіх бібліятэкараў-перадавікоў камандыравана дэлегацыя БССР у складзе тт. Ганжуравай (бібліятэка калгаса імя Косарэва, Жлобінскага раёна), Васілеўскага (загадчык хаты-чытальні Менскага раёна) і інш.

✱ **У гор. Куйбышэў** на ўсесаюзныя спаборніцтвы па каньках і лыжах спартыўнага таварыства «Спартак» выязджае сёння беларуская каманда таварыства.

✱ **Лыжны паход** па слядах баявых дзеянняў № стралковай дывізіі ў 1920 годзе па маршруту працягам 300 кіламетраў пачала 3 лютага група комсамольцаў-стаханаўцаў віцебскага завода «Чырвоны металіст» імя Кірава.

ЛЕТАМ У САДЗЕ І ПАРКУ СТАЛІЦЫ

Калі сонца адагрэе мёрзлую зямлю і прырода вытчэ мяккі, зялёны травяны дыван, калі зацвітуць дрэвы і кветкі, — патокі людзей напоўняць алеі парку культуры і адпачынку і саду «Профінтэрн».

Яны не пазнаюць сад і запушчаны парк. Алеі саду будуць эфектна ілюмінаваны, асветлены падвеснымі малочна-шаравымі ліхтарамі. Лаўкі будуць зроблены па спецыяльных эскізах і афарбаваны ў белы колер. Антычная і сучасная скульптура, жалеза-бетонныя вазы з кветкамі нададуць іншы выгляд саду. У спецыяльным будынку — атракцыён «Кола смеху» і трыбуны для глядачоў. У трох месцах будзе пабудован новы савецкі атракцыён «Лятаючыя людзі».

Замест эстрады будзе адкрыты тэатр на 2 тыс. глядачоў, у былым памяшканні летняга тэатра — зала танцаў. На горцы трэка будзе наладжан ціхі адпачынак для наведвальнікаў у шэзлонгах (раскідныя крэслы) пад ценем парасонаў.

Веласіпедысты ў сад будуць уваходзіць праз спецыяльны ўваход з Першамайскай вуліцы. Па алеях саду нельга будзе вадзіць веласіпеды і для зручнасці адкрыецца камера хавання веламашын.

У парку культуры і адпачынку пабудуюць кінотэатр, Дом навукі і тэхнікі і ўстановяць два вялікія атракцыёны: «Карусель» і «Сіламер-молат». Соляры пераабсталююць, а для адпачынку ў цені арганізуюць пяць гамачных станцый. У парку пабудуюць гімнастычны гарадок, бяседкі для адпачынку і ўкрыцця ад дажджу, камеру хавання рэчаў наведвальнікаў, чытальні, буфет-веранду і інш. Арганізуецца спецыяльная дзіцячая зона з пляжоўкамі, гамачнымі станцыямі і рознымі гульнямі.

У гэтым годзе на абсталяванне саду «Профінтэрн» і парку культуры і адпачынку горсовет адпускае каля 400.000 руб. Зараз разгорнуты падрыхтоўчыя і будаўнічыя работы.

ЭЛЕКТРАПРЫБОРЫ У БЫЦЕ

Усё больш расце спажыванне электрапрыбораў у быце працоўных. У 1935 годзе праз беларускую базу «Электразбыт» прадана па рэспубліцы 1.626 плітак, 4.073 электрычных прасаў, 750 каструль, 1.265 чайнікаў, 454 адлюстравальных пячэй і т. д. Толькі па Менску прадана 1.139 электрычных прасаў, 1.080 чайнікаў, 445 каструль і інш.

ЗДАРЭННІ

✱ **Злодзей і яго памочнік.** У Магілеве арыштаван злодзей-рэцыдывіст М. Пінчукоў, які краў адзенне і перадаваў яго краўцу Лагуціну для перашыўкі. Перароблена адзенне яны прадавалі на рынку. Пры вобыску ў іх было знойдзена многа верхняй вопраткі. 11 чалавек апазналі свае рэчы.

✱ **Пакража ў гасцініцы.** У гасцініцы «Еўропа» ў Менску з пакоя № 115 пакралі чамадан і верхняе адзенне, якія належалі тав. Цішкевічу. Рэчы пакраў О. Швайг — ураджэнец гор. Бердзічава (УССР). Частку вопраткі ён надзеў на сябе, астатнюю паклаў у чамадан. Пры спробе скрыцца злодзей быў затрыман.

ПАВЕДАМЛЕННЕ

6 лютага ў клубе імя Сталіна (рог Комсамольскай і Інтэрнацыянальнай) у гадзіну дня склікаецца семінар сакратароў парткомаў і парторгаў пярвічных партарганізацый Кагановіцкага раёна.

Яўка абавязкова.

Оргбюро Кагановіцкага гаррайкома КП(б)Б.

Адказны рэдактар Н. СТЭРНІН.

Першы Беларускі дзяржаўны тэатр БДТ-1	Сёння, 5 лютага, ПЛАТОН КРЭЧЭТ. Пачатак у 8 г. веч.
Білеты прадаюцца ў касе тэатра.	
Гукавы кінотэатр „Чырвоная зорка“	Гукавы мастацкі фільм ПАДРУГІ
Гукавы кінотэатр „ПРОЛЕТАРЫЙ“	Гукавы мастацкі фільм Каханне і нянавісць
Гукавы кінотэатр „ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ“	Гукавая камедыя ТРЫ ТАВАРЫШЫ
Кіно «СПАРТАК»	Выдатны мастацкі фільм ПАЭТ І ЦАР

ЗГУБЛЕНЫЯ І ЎКРАДЗЕНЫЯ ДАКУМЕНТЫ ЛІЧЫЦЬ НЕСАПРАЎДНЫМІ

ФЕЙГІН А. З. — пасведчанне, выд. медінстытутам; САВІЧ П. А. — вайсковы білет і профбілет; СІЛІН П. А. — пашпарт; ПЕТЛІЦКАЯ З. С. — пашпарт; ФРОЛЕНКАЎ Ф. Ф. — студэнцкае пасведчанне; СТАТКЕВІЧ П. А. — пашпарт і профбілет; ТОРКАВА К. С. — пашпарт; НАВІЦКІ А. І. — чырвонафлоцкі білет; РУСАЛОВІЧ К. І. — пашпарт; ВАШКЕВІЧ А. І. — пашпарт; ЯСНЕВА В. В. — пашпарт; БРАЗІНСКІ І. Ю. — вайсковы білет і профбілет; МАЛЕШКА А. А. — вайсковы білет; КЛЯЎС І. С. — комсамольскі білет, асаб. справа чл. ЛКСМ, пашпарт і вайсковы білет; МЯКІННІКАВА М. В. — студэнцкае пасведчанне медінстытута; ГУТКОЎСКІ М. Н. — вайсковы білет; ДУЛЕТА В. Л. — пашпарт; КУРАПЦЭВІЧ В. М. — пашпарт і профбілет.

НАРКАМУНУТГАНДАЛЬ БССР

МЕНПРОМГАНДАЛЬ

па Ленінскай 16, тэл. 25-888

МАЕ СПЭЦЫЯЛІЗАВАНЫ МАГАЗІН ПА ГАНДЛЮ ЮВЕЛІРНЫМІ ВЫРАБАМІ

У ПРОДАЖЫ ЁСЦЬ: ГАДЗІННІКІ ДАМСКІЯ, МУЖЧЫНСКІЯ, МАСТАЦКА-КАМЕНАРЭЗНЫЯ ВЫРАБЫ, ВЫРАБЫ З МЕЛЬХІОРА І РУСКІХ САМАЦВЕТАЎ, ВЯЛІКІ ВЫБАР ЮВЕЛІРНЫХ МАСТАЦКІХ ВЫРАБАЎ, РОЗНЫЯ КАЎРЫ.

МАГАЗІН КУПЛЯЕ: ГАДЗІННІКІ, ГАДЗІННІКАВЫЯ МЕХАНІЗМЫ, АНТЫКВАРНЫЯ ПРАДМЕТЫ.

МАГАЗІН ГАНДЛЮЕ З 10 ГАДЗІН РАНІЦЫ ДА 7 ГАДЗІН ВЕЧАРА.

ДЫРЭКЦЫЯ.

УСЕБЕЛАРУСКАЯ КАНТОРА ДЗЯРЖБАНКА

паведамляе, што ў мэтах далейшага паляпшэння абслугоўвання кліентуры,

з 2 лютага банк павялічвае час прыёму кліентуры НА 1 ГАДЗІНУ.

Прыём кліентуры па ўсіх касава-разліковых і крэдытных аперацыях будзе праводзіцца з 10 ГАДЗІН раніцы да 2,5 гадзін дня.

Калгасы і сельпо банкам абслугоўваюцца на працягу ўсяго рабочага дня — да 4 гадзін.

УСЕБЕЛАРУСКАЯ КАНТОРА ДЗЯРЖБАНКА.

Аб'явы прымаюцца да 1 гадз. дня

ДА НАШЫХ ПАКУПНІКОЎ

У мэтах прыбліжэння пакупнікоў да ўдзельнічання ў паляпшэнні пастаноўкі работы магазінаў «ГАСТРАНОМА», дырэкцыя Беларускай канторы «ГАСТРАНОМ» склікае 6 лютага ў 7 гадз. вечара, у клубе Дзяржгандлю (рог Комуністычнай і Энгельса)

КАНФЕРЭНЦЫЮ ПАКУПНІКОЎ сумесна з работнікамі магазінаў.

На канферэнцыі будзе пастаўлена інфармацыя дырэктара магазіна № 1 — «Чым будзе гандляваць магазін «ГАСТРАНОМ» у 1936 годзе і як мы будзем абслугоўваць пакупніка».

Запрашаем пакупнікоў выказацца па пытаннях: а) як іх абслугоўваюць магазіны «ГАСТРАНОМ»; б) ці здавальняе якасць прадуктаў, асартымент, а таксама ўносіць свае прапановы па далейшаму паляпшэнню работы магазінаў.

Пасля канферэнцыі — мастацкая частка — выступленне тэатра МУЗКАМЕДЫІ.

БУФЕТ. Уваход вольны.

УСЕ НА КАНФЕРЭНЦЫЮ!

ДЫРЭКЦЫЯ БЕЛАРУСКАЙ КАНТОРЫ «ГАСТРАНОМ».

СЁННЯ, 5 лютага, у 7 гадзін вечара, у канферэнцзале БелАН адбудзецца

СХОД ПРАЦАЎНІКОЎ ІНСТЫТУТА ГІСТОРЫІ з удзелам навуковых работнікаў і выкладчыкаў па гісторыі г. Менска

па пытанню абгаварэння рашэння партыі і ўрада ад 26 студзеня і заўваг тт. Сталіна, Жданава і Кірава, па поваду канспектаў падручнікаў па гісторыі СССР і новай гісторыі.

З дакладам выступае акад. Шчарбакоў.

Ул. Галоўлітбела № Г—4644. Друкарня газеты «Звязда», Менск, Савецкая, 63. Тыраж 102.560